БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 118 (6047) ИЮНИИН 13 ВТОРНИК 1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ЭХЭ ОРОНДОО ЗАГАҺА ЕХЭЭР ҮГЭЕ!

Манай Бурят-Монголой нуурнууд, гол мүрэнүүд элдэб түрэлэй загаһаар элбэг баян байна. Байгал далайн омулинуудые хэн мэдэхэгүй гээшэб!

Мүнөө загаһа барилгын зунай сезон эхилжэ, загаһашадай бригаданuудай хүдэлмэриин халуун саг ерэбэ. Байгал далайн мүльһэн хайлаад, түрүүшын бригаданууд губшуураар загаһа барижа байна. Бүри һаяар Байгалай бүхы загаһашад далайда гаража, олзо ехэтэй ажалаа захалхань.

Республикын загаһашад энэ зунай сезониие урда жэлнүүдтэ орходоо нилээд һайн бэлэдхэлтэйгээр ба эмхитэйгээр угтаба. Энэншье ойлгосотой. Большевистскэ парти ба советскэ гүрэн оронойнгоо ажалшадта элдэб түрэлэй загаһа, һайн һайн консервэнүүдые элбэгээр үгэхые оролдон, загаһа баригшадта анхаралаа ехээр табидаг байна. Энээнэй ашаар загаһа барилга дээрэ механизмууд үргэнөөр хэрэглэгдэдэг болоо, загаһашадай ажал хүнгэдхэгдөө, бүтээсэнь ехээр дээшэлээ. Гүрэмнай загаһашадые губшуур гүльмээр болон бусад хэрэгсэлнүүдээр гүйсэдөөр хангана.

Усть-Баргажанай загаһанай комбинадай, Дубининска заводой загаһашад зунай сезониие түгэс бэлэдхэлтэйгээр эхилбэ. Эндэхи загаһашад хабарай үедэ загаһа барилгые эршэмтэйгээр ябуулаа. Тэдэнэр май һарада өөһэдынгөө даалгабаринуудые амжалтатайгаар дүүргээд, Эхэ орондоо түсэбһөө гадуур хэдэн мянган пүүд загаһа үгөө.

Гэбэшье, Горячинскын, Галуута-Нуурай, Кабанскын загаһанай заводууд мүнөө **хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байна. Эдэ заводууд гүрэнэй түсэбые дүүргэнэгүй.** Энээнэй шалтагаан юуб гэхэдэ, **тэндэ ажалай эмхидхэл һула байна.** Заводуудай хүтэлбэрилэгшэд нёдондонойнгоо алдууе дабтажа, гүльмээр загаһа барилгые эмхидхэнэгүй. Загаһашадай дунда политическэ хүдэлмэри һулаар ябуулагдадаг дээрэһээ социалистическэ мүрысөөндэ ниитэ загаһашад хабааданагүй, тэдэнэй ажалайнь бүтээсэ бага байна. Эдэ заводуудай хүтэлбэрилэгшэд дутуу дундануудаа ябуud усадхажа, хүдэлмэреэ һайнаар эмхидхэхэ ба ябуулха ёһотой.

Энэ жэлэй зунай сезон урда жэлнүүдэйхидэ орходоо нилээд илгаатай байна. Ушарынь, загаһа барилга дээрэ механизмууд ехээр хэрэглэгдэхэ болоно. Байгалай трестын заводуудай загаһашад энэ жэлдэ тусхай моторно онгоцоор ябажа, загаһа губшахань. Энээнэй урда тээ катернууд ехэнхидээ бариһан загаһа зөөлгэдэ хэрэглэгдэдэг байгаа һаа, мүнөө катернуудые сэхэ загаһа барилга дээрэ хэрэглэхэ юм. Горячинска заводой харьяата райондо загаһа барилгада комплексно механизаци бэелүүлэгдэхэнь, мүн загаһа болбосоруулгын зарим хүдэлмэринүүд механизацилагдахань. Эхэ оронойнгоо үгэһэн эдэ механизмуудые зүбөөр, ашагтайгаар хэрэглэхэ гээшэ загаһашадай арюун уялга мүн. Загаһашад хадаа бүхы механизмуудые, бүхы губшуурнуудые ба гүльмэнүүдые хүсэдөөр хэрэглэхэ ёһотой.

Загаһа барилгые эршэмтэйгээр ябуулхатаяа хамта, бариһан загаһые һайнаар болбосоруулха, эрхим шанартай продукци арад зондоо үгэхэ гээшэ тон шухала.

Байгалай загаһашад патриотическа жэшээ харуулжа, үйлэдбэриин түсэбһөө ехэ уялга абаа. Тэдэнэр энэ уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхэ, Эхэ орондоо загаһа ехээр үгэхэ эршэ зоригоор түгэс байна.

Партийна организацинууд болбол загаһашадай ажалай дэбжэлтые толгойлон, социалистическэ мүрысөөе зүбөөр эмхидхэхэ, тэрээндэ бүхы загаһашадые хабаадуулха зорилготой. Партийна организацинууд хадаа түрүүшүүлэй дүй дүршэлые бүгэдын дунда тарааха, ажалай эрхим арга методуудые дэлгэрүүлхэ, рационализаторнуудай һайн дурадхалнуудые дэмжэхэ ёһотой. Манай республика дотор загаһа барилгын эрхим жэшээ харуулдаг загаһашад олон. Жэшээлхэдэ, Усть-Баргажанай комбинадай бригадир нүхэр Цивилев загаһа барилгаар ехэ мэргэжэһэн хүн гээшэ. Тэрэ хадаа мүнөө жэлэйнгээ даалгабариие дүүргээд, ерэхэ жэлэй түсэбөөр хүдэлмэрилжэ байна. Кабанскын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой суута загаһашан Степан Жигульский загаһа барилгые һайжаруулха үнэтэ дурадхалнуудые оруулһан байна. **Коммунистнууд болбол иимэ һайн дурадхалнуудые** ба ажалай шэнэ методүүдые бүхы загаһашадай хэрэглэдэг болохын түлөө оролдохо уялгатай.

Партийна ба профсоюзна организацинууд болбол загаһашадай дунда политическэ-хүмүүжүүлгын ба культурно-ниитын хүдэлмэриие һайнаар табиха, ажабайдалай һайн условинуудые хангаха ёһотой. Эрьеһээ холо, далай соо ябаһан загаһашадые орон соо ба республика дотор боложо байһан шухала событинуудтай танилсуулжа байха, газетэ журналнуудые тэдэнэртэ таһалгаряагүйгөөр асаржа байхань шухала. Дубининска заводой партийна ба профсоюзна организацинууд хадаа загаһашадые культурнаар хангалгын хэмжээябуулгануудай түсэб зохёоһон, агитаторнуудые баталһан, бригада, пункт бүхэндэ коммунистнуудые томилһон байна. Энэнь һайшаалтай. Бүхы партийна организацинууд загаһашадые халуун анхаралаар хүреэлхэ уялгатай.

Загаһа баригшадай олзо ехэтэй хүдэлмэриин эгээл таатай зохид саг ерээ. Нүхэд загаһашад, социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, Эхэ орондоо загаһа ехээр үгэе!

Таджикска ССР-тэ ороо̆һото культурануудай ургасые хуряажа байна.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Дагана-Киикска МТС-эй комбайнер Давлят Бабаевай «С—40» гэжэ самоходно комбайн «Коммунист Таджикистана» колхозой поли дээрэ намарай ячмень хуряажа байна. ТАСС-эй фотохронико.

Республикын аймагуудта хабарай тарилгын ябаса тухай

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын мэдээн

1950 оной июниин 10.

Ээлһэн һуурин	Аймагууд	Хабарай тарилгын түсэбэй дүүргэлтэ (процентээр)
1.	Байкало-Кударын	97,3
2.	Кабанскын	96,5
3.	Яруунын	94,6
4.	Хориин	93,1
5.	Курумканай	92,8
6.	Мухаршэбэрэй	92,1
7.	Прибайкальска	90,8
8.	Закаменай	89,7
9.	Баргажанай	89,5
10.	Тарбагатайн	89,3
11.	Заиграйн	89,3
12.	Хэжэнгын	88,4
13.	Бичурын	85,8
14.	Иволгын	85,6
15.	Кударын	85,2
16.	Сэлэнгын	82,9
17.	Ториин	80,3
18.	Кяхтын	75,8
19.	Түнхэнэй	74,8
20.	Зэдын	71,5

Республикын аймагуудта пар хахалалгын ябаса тухай

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын мэдээн

1950 оной июниин 10.

Ээлһэн һуурин	АЙМАГУУД	Түсэбэй дүүргэлтэ (процентээр)
1.	Иволгын	78,4
2.	Кабанскын	75,0
3.	Закаменай	71,5
4.	Бичурын	56,2
5.	Заиграйн	54,1
6.	Сэлэнгын	53,6
7.	Түнхэнэй	51,1
8.	Тарбагатайн	49,4
9.	Байкало-Кударын	47,9
10.	Хэжэнгын	46,4
11.	Прибайкальска	45,3
12.	Зэдын	33,8
13.	Хориин	33,1
14.	Яруунын	32,7
15.	Кударын	30,9
16.	Курумканай	28,6
17.	Мухаршэбэрэй	27,1
18.	Ториин	26,2
19.	Кяхтын	24,4
20.	Баргажанай	16,4

И. В. СТАЛИНДА АМАРШАЛГАНУУД

Нүхэр И. В. Сталинай 70 наһанай ойтой дашарамдуулан, партийна, советскэ болон олонниитын организацинуудһаа, ажалшадай коллективүүд, Советскэ Союзай гражданинууд, гүрэнэй ниитын организацинууд ба хилын саанахи элдэб нюурнуудһаа И. В. Сталинай нэрэ дээрэ олон тоото амаршалганууд орсһон байна.

Олон удаан жэлнүүдтэ элүүр энхэ ажаһуухыень нүхэр Сталинда бүхы зүрхэнһөө хүсэһэн амаршалгануудые хүргэбэ:

Киевскэ астрономическа обсерваториин сотруднигууд;

Ленинград городой прикладна зоологиин ба фитопатологиин студентнүүд, профессорнүүд ба багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

«Севкавэнергоремонт» үйлэдбэриин предприятиин хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Эстонско түмэр харгын № 1 дистанциин замай хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Кишиневскэ түмэр харгын Черновице станциин паровозно-депогой хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

«Метрострой» Управлениин ба «Главтоннельметростройн» инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

РСФСР-эй нютагай түлишын промышленностиин Министерствын хүдэлмэрилэгшэд;

РСФСР-эй байрын-гражданска барилгын Министерствын хүдэлмэрилэгшэд;

РСФСР-эй юстициин Министерствын хүдэлмэрилэгшэд;

Номой паладуудай директорнуудэй Бухэсоюзна IX зүблөөндэ хабаадагшад;

Московско экономико-статистическэ институдай профессорнүүд, багшанар, аспирантнууд, студентнүүд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

СССР-эй электропромышленностиин Министерствын Научно-шэнжэлэлгын институдай хүдэлмэришэд, научна хүдэлмэрилэгшэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

РСФСР-эй ой модоной ажахын Министерствын хүдэлмэрилэгшэд;

Южно-Африканска Союзда байгаа СССР-эй Генеральна Консульствын хүдэлмэрилэгшэд;

Венецуэлэдэ байгаа СССР-эй посольствын хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Латвийска ССР-эй Гүрэнэй түсэблэхэ комиссиин ба Латвийска ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй хүдэлмэрилэгшэдэй коллективүүд;

ВКП(б)-гэй Чкаловска горком ба городской ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдком;

ВКП(б)-гэй Архангельска горком ба городской ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдком;

Белоруссиин КП(б)-гэй Брестскэ горком ба городской ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдком;

ВКП(б)-гэй Барнаульска горком ба городской ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдком;

Цирково искусствын гүрэнэй училищиин студентнүүд, багшанар, техническэ персонал;

Физическэ методээр аргалдаг Московско областной клиникын врачууд, хангагша нюурнууд ба техническэ персонал;

Ой модоной центральна химическэ научно-шэнжэлэлгын институдай научна сотруднигууд, инженернүүд, технигүүд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай нэгэдэхи зэргын орденто, водопроводно Сталинска станциин хүдэлмэришэд, инженернүүд технигүүд ба албахаагшад;

Ногоон барилга эрхилхэ Минск трестын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Орехово-Зуево городой Ореховско хлопчато-бумажна комбинадай үнгэлэн-будаха фабрикын хүдэлмэришэдэй, инженернүүдэй, технигүүдэй ба албахаагшадай коллектив;

Минск городой «Коммунарка» гэжэ кондитерска фабрикын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

СССР-эй геологиин Министерствын минеральна сырьегой научно-шэнжэлэлгын Бүхэсоюзна институдай научна хүдэлмэрилэгшэд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Швециин Коммунистическэ партиин Остерготландска организаци;

Итали, Калабро Корильяногой коммунистнууд ба социалистнууд;

Итали, Неретогой коммунистическэ секци;

Финляндиин арадай Демократическа Союзай Аландска таһаг;

Демократическа Польшын юридическэ хүдэлмэрилэгшэдэй конференци;

Польшын Хжаново городой уезднэ рада народовойн пленумдэ хабаадагшад;

Англи, Зүүн-Хойто районой коммунистическэ партиин комитет;

Лондон, Англо-Советскэ обществын Саутсгейтскэ районно таһаг;

Германи, Биттерфельд, «Агфа» предприятиин хүдэлмэришэд ба интеллигенци;

Цзянси провинциин Хитад-советскэ хани барисаанай Обществын Филиал;

Венгерскэ ажалшадай партиин, партийна дээдэ һургуулиин һурагшад, сотруднигууд ба багшанарай состав;

Финлянди, забастовочно хүдэлөөндэ хабаадалсаһанай түлөө арестовалагдаһан Кеми городой хүдэлмэришэд;

Чехословакиин коммунистическэ партиин Брно городой организациин гэшүүд;

Кемерово городой областной ба городской партийна, советскэ, профсоюзна, комсомольско организацинуудай баярай суглаан;

Грузиин КП(б)-гэй Руставска горком;

ВКП(б)-гэй Свердловско обком ба горкомой хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан;

ВКП(б)-гэй Саратовска обкомой дэргэдэхи областной партийна һургуулиин һурагшад, багшанар, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Курск городой № 2 кондитерска фабрикын хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Казахска ССР-эй наукануудай Академиин түүхын, археологиин, этнографиин институдай ба экономикын секторэй научна сотруднигууд ба аспирантнууд;

«Азнефть» нэгэдэлэй Управлениин хүдэлмэрилэгшэд;

Эстонско ССР-эй наукануудай Академиин Тарту городтохи эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан;

Хүдөө ажахын литературын Гүрэнэй хэблэлэй сотруднигуудай коллектив;

Карело-Финскэ ССР-эй Вирандозёрско леспромхозой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Одесскэ түмэр замай Знаменска отделениин хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Курганска областиин хүдөөгэй врачнуудай IV съезд;

Үргэлжэлэлынь хожом гараха

МАНАЙ ҺУРАЛСАЛАЙ ЗАРИМ ДҮНГҮҮД

☆ ☆ ☆

И. МОДОРОВ,

ВКП(б)-гэй Зэдын айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша

☆ ☆ ☆

Зэдын аймагай партийна организацинууд ВКП(б)-гэй ЦК-гэй заабаринуудые хүтэлбэри болгожо, үнгэрөөшэ һуралсалай жэлдэ партийна гэгээрэлые хүтэлбэрилхэ хэрэгээ нилээд һайжаруулжа, коммунистнуудай теоретическэ ба политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ талаар зарим амжалтануудые туйлаба.

Мүнөө жэл түсэбэй ёһоор ба һураггүй эмхитэйгээр партийна һуралсалай үнгэрһыень һуралсалай жэлэй дүнгүүд харуулна. Партиин 350 гэшүүд ба кандидадууд политическэ һуралсалда хабаадуулагдаһан байгаа. Гадна, 22 комсомолецууд, 25 партийнабэшэ эдэбхитэд һуралсаһан байна.

Партийно-гэгээрэлэй һургуулинуудта үнгэргэгдэһэн жэлэй турша соохи занятинуудые мүнөө шэнжэлэн үзэхэдэ ямар тобшолол гаранаб гэхэдэ, занятинуудай шанар һураггүй дээшэлһэниинь тодорно.

Энэ жэл пропагандистнуудай олонхинь эрдэм бэлэдхэлээр һайн хүнүүд байба. ВКП(б)-гэй айком болбол тэдээнэй теоретическэ ба методическэ бэлэдхэлые дээшэлүүлхын тула нилээд хүдэлмэри хэһэн байна. 1950 он соо 4 семинар үнгэргэгдөө.

Парткабинет хадаа бэеэ даан һуралсажа байгаа коммунистнуудта туһаламжа һураггүй һайнаар үзүүлдэг болоо. Тэдээндэ туһаламжа болгон марксизм - ленинизмын классигуудай зохёолнуудһаа 15 темээр лекцинүүд уншагдаа. Энэ оной эхинһээ майн 20 хүрэтэр парткабинедтэ 38 теоретическэ лекцинүүд уншагдаба.

Энэ оной майн 1-һээ эхилэн, ВКП(б)-гэй айком болбол һуралсалай жэлые эмхитэйгээр түгэсхэлгэдэ анхаралаа тусгаар хандуулба. Дүн гаргалгын занятинуудые һайнаар үнгэргэхын тулада тусгаар түсэб зохёогдобо. Апрель ба май һарануудта ВКП(б)-гэй айкомой бюро 2 партийна эхин организацинуудай ба политһургуулинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй, ВКП(б)-гэй айкомой хоёр консультантнуудай, хоёр коммунистнуудай дүн гаргалгын занятинуудта ямараар бэлэдхэжэ байһыень зүбшэн хэлсэбэ.

Тэрээнһээ гадна, дүн гаргалгын занятинуудай жэшээтэ түсэб ба методикань партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай ба пропагандистнарай зүблөөн дээрэ дэлгэрэнгыгээр зүбшэн хэлсэгдэһэн байгаа.

Партийно-гэгээрэлэй һургуулинуудта дүн гаргалгын занятинуудта бэлэдхэхэ ба тэдээниие үнгэргэхэдэнь туһаламжа үзүүлхын тулада ВКП(б)-гэй айкомһоо тусгаар түлөөлэгшэд партийна эхин организацинуудта эльгээгдэһэн байна.

Пропагандистнуудта саг үргэлжын туһаламжа үзүүлэгдэжэ, политическэ һуралсалай ябасын хойноһоо хиналта табижа байһанай ашаар политһургуулинууд ба кружогуудай олонхинь һуралсалайнгаа түсэбые амжалтатайгаар дүүргэбэ. 11 политһургуулинуудай 10-нь, 10 кружогуудай 9-нь, «ВКП(б)-гэй түүхын хуряангы курсые» шудалха 5 кружогуудай дүрбэниинь һуралсалайнгаа программые дүүргэ. 262 һурагшад программна материалые һайнаар шудалжа, һайн сэгнэлтэ абаба.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой (Боргой) эхин партийна организациин, «Социализм» колхозой, Будённын нэрэмжэтэ колхозой, Уполминзагай эхин парторганизацинуудай, Дэрэстэйн территориальна парторганизациин, хониной совхозой парторганизациин кружогууд ба политһургуулинуудта дүн гаргалгын занятинууд илангаяа һайнаар үнгэрөө.

Үдэшын партийна һургуулида дүн гаргалгын занятинууд тон һайнаар үнгэрбэ. Тэндэ һуралсагша 20 хүнүүдэй 18-нь һайнаар материалаа ойлгоо. Илангаяа шүдэнэй врач нүхэр Рождественская, партиин айкомой секретариин туһалагша нүхэр Цыбиков, Маслопромые эрхилэгшэ нүхэр Кавелин, Колмаков гэгшэд эрхим һайнаар материалаа ойлгоһон байба.

Мүн ВКП(б)-гэй түүхые ба теориие бэеэ даан шудалагшадтай дүн гаргалгын теоретическэ хөөрэлдөөн үнгэргэгдөө. Тиихэдэ Петропавловска дунда һургуулиин коммунистнууд һайнаар һуралсаһанаа харуулба. Илангаяа нүхэд Чимитов, Гармажапов, И. М. Шишмарев, А. Н. Шишмарев, Е. И. Гомозова гэгшэд һайнаар һуралсаһан байба.

Эдэ бүхы амжалтануудай хажуугаар партийна гэгээрэлэй һургуулинуудай хүдэлмэридэ зарим дутагдалнууд байгаа. ВКП(б)-гэй айкомой талаһаа хиналта табигдаагүй дээрэһээ пропагандистнуудгүй үлэһэн 2 политһургуулинууд программа дүүргээгүй. Мүн зарим политһургуулинуудта үзэһэн материалаа мууса шудалһан байна. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин политһургуули (хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр Митапов), Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин политһургуули (хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр Цыренов) энээндэ баримта боложо үгэнэ. Тэрэшэлэн зарим харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд муугаар һуралсана. Тэдээнэй тоодо: ВЛКСМ-эй айкомой секретарь нүхэр Калмынин, аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын таһагые даагша нүхэр Тогочеев, аймпотребсоюзай түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Лубсанов, милиоратор Башкуев гэгшэд орона.

Партийно-гэгээрэлэй дүнгүүд мүнөө партийна суглаанууд дээгүүр зүбшэн хэлсэгдэжэ байна. Энэ асуудал июниин 8-да бюро дээрэ хэлсэгдээ, мүн июниин 13-да эхин парторганизацинуудай секретарьнуудай ба пропагандистнуудай зүблөөн дээрэ хэлсэгдэхэ.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи искусствын ба литературын талаар Сталинска шангууд тушаа Комитедэй дурадхалые СССР-эй Министрнүүдэй Совет хаража үзэһэн ба «Джургайн халхабша» гэжэ кинокартинын түлөө 100 мянган түхэригэй хэмжээтэй нэгэдэхи зэргын шангые Семен Виссарионович **Долидзедэ,** Грузинскэ ССР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагша, режиссерто; Давид Евгеньевич **Рондели-Цагарейшвилидэ,** Грузинскэ ССР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагша, режиссерто; Георгий Николаевич **Леонидзедэ,** сценариин авторто; Дмитрий Игнатьевич **Аракишвилидэ,** Грузинскэ ССР-эй арадай артист, композиторто; Давид Александрович **Гамрекелидзэ,** Грузинскэ ССР-эй арадай артистда; Давид Георгиевич **Бадридзедэ,** Грузинскэ ССР-эй арадай артистда; Николай Андреевич **Частида,** Украинска ССР-эй арадай артистда; Михаил Степанович **Гришкодо,** Украинска ССР-эй арадай артистда; Григорий Максимович **Григорашвилидэ,** Грузинскэ ССР-эй габьяата артистда; Медея Валериановна **Джапаридзедэ,** артисткада; Константин Андреевич **Кузнецовто,** операторта; Владимир Виссарионович **Долидзедэ,** звуко-операторта олгоһон байна.

Сельсоведүүдэй түрүүлэгшэнэр ба секретарьнарай семинар

СТАНИСЛАВ, июниин 10. (ТАСС). Партиин Гвоздецко райкомой пленум болбол колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаарнь бэхижүүлхэ тушаа хүдэлмэреэр сельскэ Соведүүдэй үүргые дээшэлүүлхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэбэ. Сельсоведүүдэй түрүүлэгшэнэр ба секретарьнарай саг үргэлжэ хүдэлмэрилхэ семинар эмхидхэхэ гэжэ шиидхэгдэбэ.

Трактористнуудай часай графигаар хүдэлмэрилhэн зарим дүршэл тухай

Байгша ондо республикын машинно-тракторна станцинуудай механизаторнуудай дунда газартаряалангай үндэр культурын бригада гэhэн хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүрэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрhэн байна. «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденто Хонхолойн МТС-эй тракторна бригадын бригадир Терентий Ефимович Горюновой урягаар энэ мүрысөөндэ оролсоhон бүхы тракторна бригадануудай гурбанайнь нэгэ хубинь түрүү hуурине булаалдажа байна.

Олонхи бригаданууд байгша ондо ажалай эмхидхэлэй шэнэ ба бүри hайн методээр — часай графигаар хүдэлмэрилгын эхин hуури табиhан байха юм. Хүдэлмэриин энэ методые Бага-Куналейн МТС-эй трактористнууд Парасковья Некипелова, Максим Кауров гэгшэд эгээн түрүүн, эртэ хабар, үглөөнэй хүйтэнэй болёогүй үедэ хэрэглэжэ эхилhэн байгаа. Тиин, энэнь hайн үрэ дүн харуулhан байна. Тэдэнэр СТЗ-НАТИ трактораар хоёр халаагаар хүдэлмэрилхэдөө 14 гектарай орондо, үдэрэй 20—22 гектар газар хахалhан байха юм. Тракторайнгаа хүсые ба час, минута бүхэниие дүүрэнөөр хэрэглэхын түлөө тэмсэhэн ябадал хадаа мүн нефтепродуктнуудые алмалга дээрэ эхээр нүлөөлөө. Хахалагдаhан гектар бүхэнэй 2—2,5 килограмм горючи алмагдаhан байна.

Нүхэр Некипелова, Кауров гэгшэдэй үнэтэ үүсхэлые мүн энэ МТС-эй трактористнууд Георгий Синицын, Николай Фалилеев, Анна Фалилеева гэгшэд дэмжээ hэн. Г. Синицын болбол СТЗ-НАТИ трактораа 2 сеялкэ шаттагалаад, 45—48 гектар тарилдаг байгаа. Н. Ф. Фалилеев, Л. Фалилеева гэгшэд ЧТЗ С—60 трактораар халаан бүриин 12—14 гектар газар хахалдаг байба. Мүн тэрэшэлэн, Түнхэнэй МТС-эй нүхэд Сороконьков ба Бухаевай, Селендумын МТС-эй нүхэд Ковалевскиин, Шишмаревой ба Цыденовэй тракторна бригаданууд коллектив полевой хүдэлмэридэ гараhан түрүүшын үдэрhөө часай графигаар ажаллаа hэн. Энэнь условно трактор бүрөөр зөөлэн хахалалгада оруулхада, сүүдхэ бүри 6—7 гектар газар элдүүрилхэ арга олгоо.

Жэшээнь, Бага-Куналейн МТС-эй Феофан Некипеловэй ба Михаил Фалилеевэй бригаданууд агрегадуудай часай графигаар хүдэлмэрилhэн дүршэлые харахада, тэдэнэр түбхын түрүүндэ ажалай шэнэ ёhоной эмхидхэлэй бүхы аргануудые үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэhэн байгаа. Тэрээнhээ бүри урид агрегадуудай хооhон ябадалнуудые ба голодhо шушууrнуудые хэхэгүйн тулада загуунуудые хэмжэн табалhан, часай графигаар хүдэлмэрилгын тоо буридхэл, документаци хэхэ гуримые зохёоhон, машинануудаа бэлэдхэhэн, маршрудуудынь хараалhан байха юм. Тус бригаданууд тоо буридхэлшэд болбол агрегадуудай ажалаа эхилхын урда тээ загуунуудые трактор бүхэнэй час бүридэ хэхэ хэмжээтэйгээр хэмжэн табалжа, гадхануудые хадхадаг байна. Тиимэhээ тракторист бүхэн хүдэлмэрээ эхилхэдээ часай турша соо хэхэ ажалаа нюдөөрөө харадаг, часай хүсэхэ бүри графигаа дүүргэжэ гү, али дүүргэнгүй ябаhанаа мэдэжэ байха юм.

Тиихэдэ агрономой туhаламжаар саарhан дээрэ часай график зохёогдоhоо, трактористнуудта бэрюулагдадаг. Тэрээн дээрэнь трактористын час бүридэ хэхэ түсэбтэ даалгабари бэшээтэй байдаг. Доорохи клеткэ соонь тракторист гү, али прицепщик дүүргэhэн ажалайгаа хэмжээе тэмдэглэжэ ябадаг байна. Бригадир болбол хүрэнгэ, горючи, уhа ба трактористнуудта эдеэ хоол асарха саг болон графигай бусад детальнуудые зохёодог юм.

Часай графигаар хүдэлмэрилжэ эхилhэнhээ хойшо трактористнууд хадаа тракторнууд ба прицепной машинануудайгаа хойноhоо техническэ харуулhалга илангаяа нигтаар хэдэг болоhон байна. Тиимэhээ тракторнуудынь бүхэли халаанай турша соо hаадгүйгөөр хүдэлдэг.

Часай графигаар хүдэлмэрилдэг болоhоноо хойшо трактористнууд бүхы сагаа ашагтайгаар хэрэглэхэ ябадалда анхаралаа илангаяа ехээр хандуулна. Урдань, хуушан гуримаар ажалладаг байхадаа сагаа часаар тоолодог байгаа hаа, мүнөө минутаар гү, заримдаа секундаар тоолодог болоhон байна. Жэшээлхэдэ, майн 6-да СТЗ-НАТИ трактораараа халаан соогоо 76,3 гектар тарилhан Селендумын МТС-эй тракторист Бадмацырен Жаргалонов халаанайнгаа 90 процент сагые таhалдалгүйгөөр хүдэлмэрилhэн байха юм. Тэрэ болбол 10 часайнгаа оройдоо нэгэ час соо трактораа байлгаа гэхэ гү, энэ часые тэрэшэлэн хүүргэhэн үрэнэ хэлэгдэ гээ. Тэрэшэлэн, энэ МТС-эй трактористка Локсанова 9 час 24 минутын турша соо 19 гектар культивацилhан гэхэ гү, халаанайнгаа оройдоо 36 минутые минил байгаа. Тэрэ үдэр нүхэр Локсанова халаанайнгаа даалгабарие 158 процент дүүргэhэн ба майн турша соо халаануудайнь даалгабариин дүүргэлтэ дунда зэргээр 140 процентдэ хүрэhэн байха юм.

Ажалай бүтээсэ дээшэлхэhээ гадна, часай графигаар хүдэлмэрилhэнэй ашаар, моторой холостойгоор хүдэлхэ ябадал үсөөрүүлэгдэжэ, тэрэнэй хүсые дүүрэнээр хэрэглэдэг болоhон ушарhаа горючи ба түрхихэ тоhон ехээр алмагдадаг болоhон байгаа. Хэрбээ часай графигта орохын урда тээ нүхэр Кавалевскиин бригадын трактористнууд нэгэ гектар хахалалгада 17 килограмм керосин галдадаг байгаа hаа, графигаар ажаллахадаа 15 килограмм галдадаг болоо hэн. Иигэжэ тус бригада байгша оной полевой хүдэлмэриин турша соо керосин арбилhан байха юм. Арбилагдаhан горючяараа тус бригада бүхэли 3 үдэр соо хүдэлмэрилжэ, зөөлэн хахалалгада оруулбал, 200 гектар газар элдүүрилhэн байна. Тэрэшэлэн, нүхэд Калёных (Иволгын МТС), Горюнов (Хонхолойн МТС), Будаев (Сэлэнгын МТС) гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг тракторна бригаданууд часай графигаар хүдэлмэрилжэ эхилhэнэй ашаар нилээд ехэ хэмжээнэй горючи ба түрхихэ тоhо алмаhан байха юм.

Байгша ондо хабарай тарилга ээрэ часай графигаар хүдэлмэрилжэ эхилhэн ба тэрэнэй ашаар туйлагдаhан амжалтанууд хадаа ажалай эмхидхэлэй энэ метод хүдэлмэриин шанарые ба бүтээсые эрид дээшэлүүлнэ гэжэ харуулаа. Жэшээнь, часай графигаар хүдэлмэрилхэ ябадал үргэнөөр дэлгэрүүлhэн Жиримскэ МТС хадаа хабарай ороохото культурануудые тарилгын түсэбые майн 20 болотор сүм дүүргэhэн байна. Мүн Селендумын МТС часай графигаар хүдэлмэрилhэнэй эсэстэ хабарай тарилгын хүдэлмэринүүдые амжалтатайгаар дүүргээд, июниин 1 болотор үшөө пар хахалалгынгаа түсэбые 64,2 процент гүйсэдхэhэн байха юм. Тиихэдэ часай графигаар хүдэлмэрилhэн бригада бүхэндэ хүдэлмэриинь шанар ходоодоо hайн байдаг. Энэ хадаа социалистическэ газартаряалангай культурые дээшэлүүлгэдэ нилээдгүй нүлөөлхэ байна бшуу.

МТС-үүдэй директорнууд, ахалагша агрономууд, ахалагша механигууд болон бусад часай графигаар хүдэлмэрилгын энэ үнэтэ үүсхэлые улам саашань хүгжөөжэ, харьяата колхозуудтаа хүдөө ажахын кампанинуудые хаhа болзор соонь, үндэр шанартайгаар дүүргэхэ, социалистическэ газартаряалангаа үнэхөөрөө үндэр культуратай болгохын түлөө тэмсэхэ зорилготой. Тракторна бригадануудай бригадирнууд ба трактористнууд, бүгэдөөрөө часай графигаар хүдэлмэрилдэг болое!

И. Бурмистров, БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын инженер.

Антарктикын журам тухай асуудал тушаа Советскэ Правительствын меморандум

Июниин 7-до Советскэ Союзай Правительство хадаа Антарктикын журам тухай асуудал тушаа иимэ меморандумые Америкын Холбоото Штадуудай, Великобританиин, Францийн, Норвегиин, Австралиин, Аргентинын ба Шэнэ Зеландиин столицануудта байгаа өөрынгөө дипломатическа түлөөлэгшэдөөр дамжуулан тэдэ гүрэнүүдэй правительствонуудта ябуулаа гэбэл:

«США-гэй Гүрэнэй департаментын үүсхэлээр Америкын Холбоото Штадуудай, Великобританиин, Францийн, Норвегиин, Австралиин, Шэнэ Зеландиин, Аргентинын ба Чилиин хоорондо эхилэгдэhэн Антарктика тухай хэлсээнүүд тушаа США-гэй, Великобританиин ба зарим бусад оронуудай гадаадын хэрэгүүдэй министерствонүүдэй түлөөлэгшэдэй хэдэ хэдэн мэдүүлгэнүүд соо, тэрэшэлэн дэлхэйн хэблэлэй мэдээсэлнүүд соо 1948 оной намарhаа эхилээд заагдаhан байгаа. Зарим гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй министерствонүүдэй эдэ мэдүүлгэнүүдhээ ба хэблэлэй мэдээсэлнүүдhээ юу тодорооб гэхэдэ, хэлсээнүүдэй зорилгонь Антарктикын журам тухай асуудалые шиидхэлгэ болоно.

Антарктикын журам тухай асуудал ССР Союзай Правительствын хабаадалгагүйгөөр шиидхэгдэхые ССР Союзай Правительство зүбшөөжэ шадахагүй. Энээнтэй дашарамдуулан Советскэ Правительство хадаа Антарктикын нээлгэдэ далайгаар тамарагша ород хүнүүдэй онсо ехэ габьяанууд тухай hануулхые шухалада тоолоно. Далайгаар тамарагша ородууд Беллинсгаузен болон Лазарев гэгшэд XIX зуун жэлэй эхеэр Антарктикын эрьенүүдтэ хүрэжэ ошоод, энэ материгые тойрон ябаhан юм, тиин урда полярна кругай саана газар байхагүй юм гэжэ тэрэ үедэ тараагдаhан үзэлэй алдуутай байhаниие тэдэнэй харуулhан баримтань ниитэдэ мэдэрэгдэhэн байгаа. Далайгаар тамарагша ородуудай энэ габьяань материк дээрэ ба тэрэнэй эрьенүүд дээрэ зарим оронуудай экспедицинүүдээр бүри хожом хэгдэhэн бэдэрэлгэнүүдhээ удха шанараараа дутуугүй байна, тэдэ зарим оронуудай түлөөлэгшэд Антарктикын журамые тодорхойлхо ябадалда хабаадаха хэрэгтэй байhан тухайгаа мүнөө мэдүүлнэ.

Антарктикын территори ба тэрээнэй оршондо байгаа уhанууд хадаа экономическа талаараа угаа ехэ үнэтэй байhаниинь мэдээжэ байна. Гэхэтэй хамта, энэ тушаа хаража үзэхэ болоо hаа Антарктическа материк хадаа Антарктикын журам тухай хэлсээнүүдтэ хабаадаhан, дээрэ дурсагдаhан гүрэнүүдhээ гадна, мүн бусад олон гүрэнүүдтэ, тэрэ тоодо Советскэ Союзда ехэ удхашанартай байна. Бүхы дэлхэй дээрэ кит барилгын 10-най 9 хубинь Антарктикын уhануудта хүртэдэг байhаниие заахада болоно. СССР хадаа кит агналгын олзоборилгодо ба уласхоорондын кит агналгын конвенцидэ 1946 онhоо хойшо хабаадагшань болобо.

Антарктикын научна удхашанар тушаа мүн лэ тэмдэглэхэ шухала. Юундэб гэхэдэ энэ материк ба тэрээндэ ойро байhан аралнууд болбол хойто хахад бүмбэрсэгтэшье ехэ удхашанартай метеорологическа шухала хиналтануудые хэхэ зохид база мүн.

Советскэ олониитын анхаралынь дээрэ заагдаhан зүйлнүүдтэ хандуулагдаhан байгаа. Тусгаарлабал, СССР-эй Географическа обществын 1949 оной февралиин 10-най хамтын суглаанай резолюцида тэдэ зүйлнүүд тэмдэглэгдэhэн юм, тэрэ резолюци соогоо Общество хадаа Антарктикада далайгаар тамарагша ородуудай хэhэн нээлгэнүүдэй шухала удхашанарые тэмдэглэhэн байна.

Уласхоорондын удхашанартай ямар нэгэн областиин журамые зүбшэн хэлсэхэдээ, энээндэ хамаатай бүхы оронууд Уласхоорондын практикын ёhоор хабаадуулагдаха ёhотой гэжэ мэдүүлхые Советскэ Правительство шухалада тоолоно. Уласхоорондын энэ практикань Антарктика тухай асуудалые шиидхэбэрилхэ үедэшье сахигдаха ёhотой гэжэ Советскэ Правительство тоолоно. Тэрэ хадаа Норвежскэ правительствода 1939 оной январиин 27-до эльгээhэн хуулита ното соогоо, ямар гүрэнүүдтэ Антарктикын мэдээтэй байhан тухай асуудалые сепаратна ёhоор шиидхэлгэ хуули буса гэжэ зааhан байна.

Дээрэ дурсагдаhан зүйлhөө үндэhэлэн, Советскэ Правительство хадаа Антарктикын журам тухай тэрэнэй хабаадалгагүйгөөр абтаhан ямаршье шиидхэбэриие хуулита гэжэ мэдэржэ шадахагүй байна. Антарктика хадаа олон оронуудай ашаг hонирхолынь байhан тула, мүнөө Антарктикын журамые уласхоорондын гуримаар зүбшэн хэлсээ hаа зүб болохо байха гэжэ Советскэ Правительство тоолоно, тиихэдээ hонирхоhон бүхы гүрэнүүдэй хуулита интересүүдтэ харюусаха хэлсээ туйлахые хараада абана.

Дээрэ заагдаhан асуудалые зүбшэн хэлсэхэ гурим тухай, мүн Антарктикын журамай шэнжэ шанар тухай хамаарха правительствонуудай ямаршье дурадхалнуудые хаража үзэхөөр Советскэ Правительство өөрынгөө талаhаа бэлэн байна».

Советскэ Правительство хадаа энэ асуудал тушаа өөhэдынгөө хараа бодолнуудые мэдээсээ hаань, Америкын Холбоото Штадуудай, Великобританиин, Францийн, Норвегиин, Австралиин, Аргентинын ба Шэнэ Зеландиин правительствонуудта баясхалантай байха гэжэ меморандумай түгэсхэлдэ заагдана.

(ТАСС).

НЮТАГ БҮРИИН hОНИНУУД

◆ Волынска облисполкомой баталhан түсэбэй ёhоор, загаhа үсхэдэг колхозуудай сөөрэмүүдэй талмайнь 1950 ондо 2500 гектарhаа дээшэ болгогдохо байна.

◆ Краснодарска нютаг ороноо шэнжэлгын музей «Ивановска районой Сталинай нэрэмжэтэ колхоз—миллионер» гэhэн нүүдэл выставкэ эмхидхэбэ.

◆ Тульска областиин, Епифанска районой, «Заря коммунизма» гэжэ хүдөө ажахын артелиин колхозница огород малтажа байхадаа, шабар горшоог соо хадагалаатай, үшөө 1793 ондо шудхагдаhан хоёр пүүд зэд мүнгэ олобо.

◆ Читинскэ областиин Кадая гэжэ тосхондо, Чернышевскиин үеын поэт-революционер М. И. Михайловта памятник табигдаба. Эндэ, 85 жэлэй урда тээ Кадинска каторгада байхадаа, М. И. Михайлов наhа бараhан юм. Поэдэй зохёолнуудые областиин издательство хоёр темээр хэблэхээ бэлэдхэжэ байна.

◆ Июниин 3-да Ереванай олониитэ Армяниин арадай уранзурааша, СССР-эй уранhайханай Академиин бодото гэшүүн, Сталинска шангай лауреат М. Сарьянай түрэhөөр 70 жэлэй ба творческо ажал ябуулгынь 50 жэлэй ойе тэмдэглэбэ.

◆ Ленинградска курортно райондо зунай сезон эхилээ. Эндэ 75 мянга үлүүтэй ленинградецууд сугларба. Энэ жэлдэ Репинодо ба бусад олон газарнуудаар үшөө 106 здравница, туристско-экскурсын база хүдэлмэрилхэ байна.

Хүдөөгэй корреспондентнүүд

◆ («Правдын» түрүү бэшэг). ◆

Большевистскэ хэблэл Ленин—Сталинай партиин эгээл хүсэтэй, эгээл хурса зэбсэг мүн. Манай хэблэл хадаа ленинизмын агууехэ идеянүүдые ниитэ зондо хүргэжэ, коллективнэ пропагандист, агитатор ба эмхидхэлшын айхабтар ехэ үүргые дүүргэнэ. Советскэ хэблэлэй бүхы хүдэлмэринь үргэниитэ хүдэлмэришэдэй, таряашадай ба интеллигенциин эдэбхитэйгээр тэрээндэ хабаадалсаhанай үндэhэ hуури дээрэ ябуулагдадаг.

Хүдэлмэришэн ба хүдөө бэшэгшэд советскэ хэблэлэй хүгжэхын ба бэхижэхын тула ехэ юумые хэhэн ба хэжэшье байна. Нүхэр Сталин болбол үшөө 1924 ондо партиин XIII съезд дээрэ хэhэн элидхэл соогоо иигэжэ зааhан байна гэбэл:

«Рабкорнуудай ба селькорнуудай организацинуудай ерээдүйн байдал тон ехэ байна. Хүгжэлтын зохихо условинуудта тэдэ организацинууд хадаа пролетарска олониитын hаналай дура зоригые ехын ехээр мэдүүлэгшын ба хүсэн түгэс нэбтэрүүлэгшын үүргые дүүргэжэ шадаха байна. Манай советскэ олониитын дутуу дундануудые элирүүлхэ ба заhаха хэрэгтэ пролетарска олониитын hанамжын хүсые таанад мэдэнэт,— тэрэ хадаа захиргаанай хүсэндэ орходоо хэдэн дахин шанга байна».

Сталинска заабаринуудые хүтэлбэри болгон большевистскэ парти хадаа хүдэлмэришэдэй ба хүдөөгэй корреспондентнүүдэй олон тоото армиие — коммунизм байгуулгын түлөө эдэбхитэй тэмсэлшэдые хүмүүжүүлээ. Хэблэл ба тэрэнэй хүдэлмэришэн корреспондентнүүд сталинска табан жэлнүүдые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөе дэлгэрүүлгэдэ ехэхэн үүргэ дүүргэhэниинь бүгэдэндэ мэдээжэ. Хүдөөгэй корреспондентнүүд хадаа колхозно байгуулалтын илалтын түлөө эдэбхитэй ба шэн зоригто тэмсэлшэд боложо социалистическэ байгуулалтын түүхэдэ ороо.

Колхозно байгуулалтын жэлнүүдтэ советскэ деревниин шарайнь үндэhөөрөө хубилаа, тэрэнэй хүнүүдыншье хубилаа. Колхозуудта общественнэ ажахын бэлигтэй эмхидхэлшэд ба хүтэлбэрилэгшэд, баян ургасын олон мянгаад гайхамшагта мастернууд ургажа гараа. Гансахан хоёр жэлэй турша соо хүдөө ажахын 110 мянга шахуу түрүүшүүл орденууд ба медальнуудаар шагнагдаба. Тэдэн сооhоо газартаряалангай ба малажалай дүрбэ мянга гаран алдарта новаторнууд Социалистическэ Ажалай Геройн үндэр дээдэ нэрэзэргэдэ хүртэhэн байна. Мүнөөнэй техникээр ба түрүү мичуринска агробиологическа наукаар зэбсэглэгдэhэн манай хүдөө ажахын культура зогсолтогүйгөөр дээшэлжэ байна.

Манай деревнидэ болоhон гүн удхата социалистическэ шэнэдхэлгэ хадаа мүн селькоровско хүдэлөөндэ ехэнүүд хубилалтануудые оруулhаниинь ойлгосотой. Мүнөө үедэ хүдөөгэй корреспондентнүүд — энэ хадаа советскэ деревниин түрүү хүнүүд, колхозно үйлэдбэриин hонюуша новаторнууд, эрдэмтэдтэй барисаатайгаар ажалладаг эсэшэгүй опытнигууд гээшэ. Эдэнэр хадаа — хүдөө ажахын механизаторнууд: трактористнууд, комбайнернууд, механигууд мүн. Хүдөөгэй корреспондентнүүдэй составта мүн манай интеллигенциин түлөөлэгшэд: багшанар, агрономууд, зоотехнигүүд, энергетигүүд, барилгашад бии. Энэ хадаа колхозно деревниин дээжэнь, коммунистическэ партяар ургуулагдаhан ба хүмүүжүүлэгдэhэн, коммунизм байгуулгын агууехэ хэрэгэй түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэжэ байhан хүнүүд гээшэ.

Хүдөөгэй корреспондентнүүдэй хүсэниинь — колхозно байдалые тэдэнэй гүнзэгыгөөр мэдэлгэ, газетэнүүдтэ бэшэжэ байhан хэрэгтээ тэдэнэй өөhэдынь эдэбхитэйгээр хабаадалга болоно. Селькорнууд хадаа өөhэдынгөө корреспонденцинүүд соо колхозно деревниин баян ба *олон янзын* байдалые харуулна, хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дүй дүршэлые нэбтэрүүлнэ, колхозууд, МТС-үүд, совхозуудай хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые зүрхэтэйгөөр элирүүлжэ шүүмжэлнэ. Селькорнуудай бэшэгүүд ба корреспонденцинүүд хадаа колхозно деревниин ажалшадай политическэ эдэбхиин ургаhанай баримта, социалистическэ хүдөө ажахын саашанхи ургалта ба бадаралта тухай, советскэ Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые бэхижүүлхэ тухай оролдолгын баримта мүн.

Хүдөөгэй корреспондентнүүд шэнэ ажабайдалые эдэбхитэйгээр байгуулагшад, бүхы шэнэ, түрүү юумын абьяастай пропагандистнууд мүн. Тэдэнэр болбол социалистическэ газартаряалан ба малажалай саашанхи бадаралтын түлөө, байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха агууехэ түсэбые дүүргэхын түлөө, манай хүдөө нютагуудые болбосон түгэс болгохын түлөө, культурна шэнэ дэбжэлтын түлөө тэмсэлшэдэй түрүүшын зэргэнүүдтэ ябана. Селькорнууд болбол колхозно үйлэдбэриин новаторнуудай дүй дүршэлые саг соонь дэмжэжэ, хэблэлээр дамжуулан үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, ажалай жаяг заршамые бэхижүүлхын түлөө, хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэринүүдые амжалтатайгаар ябуулхын түлөө, гүрэнэйнгээ урдахи уялгануудые — нангин үүргэеэ колхозуудай нарин нягтаар дүүргэхын түлөө тэмсэхэ зэргэтэй.

Хүдөөгэй корреспондентнүүд большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлгэ дэлгэрүүлхэдэнь партийна организацинуудта туhална. Тэдэнэр колхозуудай саашадаа бэхижэхэ ябадалые hаатуулдаг, манай урагшаа дабшаха ябадалда тойбо татадаг бүхы юумэнүүдтэй, дутагдалнуудтай эбсэшэгүйгөөр тэмсэдэг байна. Селькорнууд болбол хүдөө ажахын артелиин Устав эбдэгшэдые, бюрократуудые, лодырьнуудые, голодоhо гаргагшадые, социалистическэ зөөри үригшэдые хурса гуурhаараа удалан элишэлдэг байна. Тэрэ хадаа советскэ гүрэнэй интересүүдые сахижа байдаг.

Хүдэлмэришэдэй ба хүдөөгэй корреспондентнүүдые хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ нютагай партийна организацинуудай, газетэнүүдэй редакцинуудай үмэнэ табигдадаг эрилтэнүүд коммунистическэ байгуулалтын зорилгонуудай ёhоор, улам дээшэлжэ байна. Үргэн ниитэ ажалшадтай манай газетэнүүдэй холбоо барисаае бүхы хэмжээгээр үргэдхэхэ ба бэхижүүлхэ, хэблэлдэ хүдэлмэришэд, колхозниигууд, интеллигенциие эдэбхитэйгээр хабаадуулха хэрэгтэй.

hүүлэй үедэ олохон газетэнүүдэй редакцинууд хүдөөгэй корреспондентнүүдтэй хэдэг хүдэлмэреэ hулаpуулhан байна. Жэшээ болгон «Молот» гэжэ Ростовско областной газетые абаад үзэе. Ростовско газетын редакциин селькорнуудтай хэдэг бүхы хүдэлмэринь нэгэ райондо селькоровско зүблөө хэлгээр лэ дүүрэhэн байха юм. Корреспондентнүүдтэй ябуулха хүдэлмэриие hулаpуулга хадаа «Молотын» активта оройдоо 15 селькорнууд-колхозниигуудай тоологдохо ябадалда хүргэhэн байна. Мүн олон районно газетэнүүдшье хүдөөгэй корреспондентнүүдтэй хэхэ хүдэлмэреэ орхижорхиhон байна.

Район, колхоз, совхоз, МТС бүхэндэ корреспондентнүүдтэй ба тэдэнтэеэ hайнаар хүдэлмэрилдэг лэ газетэ хадаа событинуудтай үдэр бүри танил байжа, ажабайдалые дүүрэнээр ба тодоор харуулжа шадаха юм гэжэ хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэд hайса ойлгохо ёhотой. Ниитэ зонтой бата бэхи барисаатай байхадаал, эдэбхитэдтэ түшэглэжэ байхадаал хэблэлэй орган болбол дутагдалнуудтай тэмсэлдэ, манай үдэр бүриин байдалда түрэжэ байhан бүхы шэнэ юумые пропагандалха ябадалда партийна организациин хурса зэбсэгынь боложо шадаха байна.

Общественнэ ажабайдалда селькорнуудай эдэбхи хэмжээлэшэгүйгөөр ургаад, тэдэнэр газетэнүүдые hайжаруулха ба hонин болгохо хэрэгтэ хэды шэнээн ехэ үүргэ дүүргэдэг байhыень hаяхан ВКП(б)-гэй Московско комитедэй зарлаhан хүдөөгэй корреспондентнүүдэй областной слёт харуулба. Селькорнуудай слёдуудые, зүблөөнүүдые үнгэргэлгэ хадаа селькоровско хүдэлөөе саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ удхашанартай байна. Иимэ зүблөөнүүдые таталга хадаа өөhэдынгөө корреспондентскэ активтай редакцинуудай зүгhөө үдэр бүриин түсэбтэ хүдэлмэри эмхидхэхэ хэрэгтэ туhалха ёhотой.

Республиканска, областной, районно газетэнүүд корреспондентнүүдые ургуулха ба хүмүүжүүлхэ, тэдэнэй дүй дүршэлые согсолхо уялгатай. Энэ талаар Московско областиин Куровска районой «Ленинский Путь» газетын үльгэр жэшээ hургаал үгэстэй байна. Энэ газетын редакци болбол хүдэлмэриин тематическа ба перспективнэ түсэбүүдые зүбшэн хэлсэхын тула өөhэдынгөө корреспондентнүүдые алгадгүй суглуулдаг, корреспондентнүүдэй зүблөөнүүдые үнгэргэдэг, ханын газетэнүүдэй редакторнуудта лекцинүүдые уншадаг байна. Хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэд хадаа корреспондентнүүдэй бэшэгүүдтэ hэргэгээр хандаха, тэдэниие газетэдээ толилхо, хэмжээ абхуулха, бэшэгүүдтэ саг соонь харюу үгэхэ уялгатай.

Шухалын шухала зорилгонуудые шиидхэлгэдэ мүнөө хүдөөгэй корреспондентнүүдэй хүсые шэглүүлхэ хэрэгтэй. Баян ургасын түлөө, хуряалгада болон хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгэдэ hайнаар түхеэрхын ба үнгэргэхын, байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха сталинска түсэбые бодото дээрэнь бэелүүлхын, ниитын малажалые хүгжөөхэ түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө асуудалнууд селькорой гол анхаралда байха ёhотой. Газетэнүүд болбол хүдөө ажахын бүхы hалбаринуудые механизацилха, деревниие электрификацилха ба радиофикацилха, колхозуудые саашадань эмхидхэлэй-ажахын талаар бүхэжүүлхэ, ажалай эмхидхэлые hайжаруулха ба тэрэнэй бүтээсые дээшэлүүлхэ, колхозно тосхонуудые болбосон болгохо асуудалнуудые селькорнуудай туhаламжаар улам hайнаар харуулдаг болохо уялгатай.

Өөhэдынгөө корреспондентнүүдые нюдэнэй сэсэгы мэтээр сахиха, юуб гэхэдэ, тэдэнэр манай хэблэлэй арминь, түшэг тулгууринь болоно гэжэ нүхэр Сталин газетэнүүдэй редакцинуудые hургана.

Газетэ бүхэнэй редакциин тон түрүүшын уялга хадаа өөhэдынгөө корреспондентнүүдэй зэргые үргэдхэхэ, тэдэниие үдэр бүри хүтэлбэрилхэ, hургаха ба хүмүүжүүлхэ ябадал болоно. Энэ хадаа манай газетэнүүдые саашадань hайжаруулха, коммунистическэ байгуулалтын агууехэ хэрэгтэ тэдэнэй үүргые үргэхэ ябадалай гол үндэhэниинь болоно.

Социалистическэ хуули ёһые наринаар сахиха

...ууехэ Октябрьска социалисти... революци хадаа тон шэнэ ту... хуули — революционно, со... хуули байгуулаа.

...ветскэ хуулинууд хадаа арад ... хүсэл зоригые, большевистскэ ...тин ба советскэ засагай поли...ые элирхэйлэн харуулна. Совет... хуули хадаа арад зоной ин...ые сахидаг байна.

...ветскэ гүрэнэй тогтоһон сагһаа ...шо хэдэн олон шухала хуули... гаргагдаа. Тэдэ хуулинууд ...ай гүрэнэй хүсэ шадалые бэхи...лхэ хэрэгтэ тон ехэ үүргэ дүүр... байха юм.

...ветскэ хуулиие нарин нигтаар ...ые СССР-эй гражданин бү...һөө Сталинска Конституци ...нэ.

...оциалистическэ хуули ёһые ма... арад үнэн сэхээр сахижа, тэ...рээ советскэ гүрэниие ба кол...зо байгуулалтые бэхижүүлхэ ...лал хангана.

...хэ зуура, советскэ хуулинуудые ...им нэгэн нюурнуудай эбдэжэ, ...хозно-кооперативна ба гүрэнэй ...ри хулгайлһан ба үриһэн барим...уд үшөөл гарадаг байна. Тус...лан хэлэбэл, манай Мухаршэбэ... аймагта советскэ хуули эбдэһэн ...р нилээд олон үзэгдэнэ. Жэ...эхэдэ, «Комсомол» колхозой ...влениин түрүүлэгшэ байһан ...рмажап Нимаев хүдөө ажахын ...елиин Уставые саг үргэлжэ эб...эг байһан юм. Тэрэ хадаа кол...нигуудай хамтын суглаанай зүб...элгүйгөөр колхозой ниитын зөө... гаргашалдаг байгаа. Үнгэрхэдөө ...маев өөрөө мэдээд элдэб нюур...дта ба эмхи зургаануудта 10 ...гой үхэр миинтээр үгэһэн байха .... Тэрэ болбол колхозой 8500 ту...иг мүнгэ үбэршэлөө.

Нимаев өөрынгөө гэмтэ хэ...ие далдалхын тулада партиин ...үүн Цыбикжап Жапов ба ...КСМ-эй айкомой пленумэй гэ...үн Базаргармаев гэгшэдһээ үбһэ ...алдажа абаа гэһэн хуурмаг рас...ска 4200 түхэригтэ абаһан байба. ...пов ба Базаргармаев гэгшэд ...рмаг расписка үгэхэдөө, ниитын ...ри үригшэдтэ туһалха һэдэлгэ ...раһан болоно. Сагаан-Шулуу...н сомоной Соведэй гүйсэдкомой ...үүлэгшэ Аюржанаев энэ хуур... распискаыень шалгангүйгөөр та... табин гэршэлжэ үгэһэн байха .... Нимаев хадаа БМАССР-эй ...рховно сүүдэй шиидхэбэреэр за... заларуулха лагерьта 10 жэлэй ...зороор эльгээгдэбэ. Калининай ...эмжэтэ колхозой правлениин ту...үлэгшэ нүхэр Л. Овчинников ...лэй үедэ колхозой 6 толгой үхэ...е өөрынгөө түрэлхидтэй, дутын... хүнүүдтэй ашаг шэмэ багатай ...лнуудаар өөрөө мэдээд андал...а. Иимэ баримтанууд аймагай ...садшье колхозуудта үзэгдэнэ.

Мүн аймаг дотор колхозой мал ...продуктнуудые хямда сэнгээр ...али миинтээр абадаг нюурнууд ...өө бии. Жэшээлхэдэ, Суулгын ...ТС-эй механик Дудник гэгшэ Ки...вэй нэрэмжэтэ колхозһоо 1313 ...эригэй продукт түлөөһэгүйгөөр ...аа. Хонхолойн МТС-эй директор ...ревалов Сутайн сомоной Кали...най нэрэмжэтэ колхозһоо зүгы абаһан аад, мүнгыень түлөөгүй байһаар.

Гүрэнэй ба ниитын зөөрие хамгаалха ябадалай аймпотребсоюзай системэдэ һулаар эмхидхэгдэһэнһээ боложо, 1950 оной 1-дэхи квартал соо 17270 түхэригэй үрилтэ хэгдээ.

Никольско тоһоной заводой мастер Сажина, Заякина ба бусадай 2 центнер үлүүтэй тоһо дутаахадань, «Маслопромой» аймагай конторые эрхилэгшэ байһан Хондоронов ба технолог Богомолов гэгшэд өөһэдөө хуурмаг акт бэшэжэ, гэмтэдые сагааруулха һэдэлгэ гаргаһан байха юм. Иимэ барнмтануудые үшөөшье тооложо болохо байгаа.

Дээрэ дурсагдаһан баримтанууд хадаа зарим хүдэлмэрилэгшэд хуули ёһые сахилгада ба гүрэнэй урдахи уялгаяа дүүргэлгэдэ иимэ харюусалгагүйгөөр ба большевистскэ бэшээр хандажа, ниитын зөөри хулгайлан үридэг этэгээдүүдтэ хорото хэрэгээ эрхилхэ арга олгодог байһые харуулна.

Гүрэнэй ба ниитын зөөрие үриһэнэй ба хулгайлһанай түлөө хуулиин харюусалгада хабаадуулха тухай 1947 оной июниин 4-эй Указ болбол мүнгэ зөөри ба үнэтэ материалнуудай бүридхэлые зүбөөр табиха ба наринаар хамгаалха, гүрэнэй ба ниитын зөөри найдан үгтэдэг нюурнуудые шэлэн олохо талаар гүрэнэй эмхи зургаанудай, предприятинуудай, колхозуудай ба бусад организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ туйлай ехэ харюусалга даалгана.

Главна ба ахалагша бухгалтернууд мүнгэ зөөри дутааха ба хуули бусын гаргаша хэхэ ябадалнуудые нэгэшье удаа гаргахагүйн тулада СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1947 оной сентябриин 17-ой тогтоолой ёһоор бүхы хэмжээнүүдые абаха уялгатай.

СССР-эй Совминэй 1948 оной январиин 23-най тогтоол хадаа лавочна шалгалтын комиссинуудай хүдэлмэриие шангадхаха гэжэ заана. Шалгалта хэнгүй байжа худалдаа наймаанда ба үйлэдбэридэ гэмтэ ябадал ба хазагайралта хэлгэдэ туһалһан шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэнэр ба гэшүүд харюусалгада хабаадуулагдаха ёһотой. Гадна, СССР-эй Совминэй 1944 оной декабриин 5-ай тогтоолой ёһоор, хүдөө ажахын районно таһагуудай инструктор-бухгалтернууд хабаатай колхозууд бүхэндөө финанснуудай ба бүридхэлэй юрын шалгалта жэл соо хоёр дахин, колхозой финансово-ажахын бүхы ажал-ябуулгын документальна шалгалта жэл соо нэгэ дахин хэхэ уялгатай. Колхозой шалгалтын комисси хүдөө ажахын артелиин Уставай 254 статьягай ёһоор, хүдөө ажахын артелиин правлениин ажахын-финансова ажал-ябуулгые жэл соо 4 дахин шалгаха уялгатай.

Гүрэнэй ба ниитын мүнгэ зөөри хулгайлагшадые хайра гамгүйгөөр хэһээхэтэй хамта, дээрэ хэлэгдэһэн хэмжээ-ябуулгануудые эрхимээр дүүргээд байһан газарта, нэгэшье мэхэ гохошон өөһэдынгөө гэмтэ хэрэгүүдые бэелүүлжэ шадахагүй.

И. Павлов, Мухаршэбэрэй аймагай прокурор.

Сэлэнгын аймагай Загастайн дунда һургуулиин 10-дахи классай һурагшад болбосоролой аттестат абаха экзаменуудаа амжалтатайгаар барина. Тэдэнэр билет дээрэ байһан асуудалнуудта гүнзэгы удхатайгаар, тодоор, түргэнөөр харюусажа, эрхим сэгнэлтэнүүдые абана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: һуралсалай отличник, комсомолец Ким Дугаржабон ород литератураар экзаменаа үгэжэ байна.

М. Минеевэй фото.

Эрхим сэгнэлтэнүүд

Энэ жэлдэ дунда һургуулиие дүүргэхэеэ байгшад парти ба правительствынгаа халуун анхаралые харюулхын тулада экзаменуудаа һайнаар барижа байна. Улан-Удэ городой һургуулинуудта үнгэрэгшэ жэлнүүдэйхидэ орходоо эрхим сэгнэлтэ абагшадай тоо олошороо. Энэ хадаа һуралсалай ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин нилээд һайжарһаниие гэршэлнэ.

Басагадай № 3 дунда һургуулиие дүүргэгшэд Э. Дабжаева, Л. Якунина, Г. Цоктоева гэгшэд түхэреэн жэлдээ «5», «4», гэһэн сэгнэлтэнүүдые абадаг байгаа. Эдэнэр экзаменуудта бэлэдхэхэдэнь нүхэдтөө туһалдаг байгаа. Мүнөө экзаменууд дээрээ эдэ басагад урданайхида адляар һайн сэгнэлтэнүүдые абана.

Мүн хүбүүдэй № 1 дунда һургуулиин 10-дахи классай һурагшад В. Гончаров, В. Зеркальцев, М. Ененко, Н. Смолев, П. Гуревич гэгшэд экзаменуудаа гансахан лэ «5» сэгнэлтэнүүдтэйгээр үгэнэд.

Бурят дунда һургуулиин 10-дахи классые 38 һурагшад дүүргэхэнь. Тэдэнэр барандаа экзаменуудаа амжалтатайгаар баринад. Тэдэнэй дундаһаа илангаяа П. Шойдопов, Б. Кушеев, П. Хилханов, Д. Доржиев, Ф. Морохоев, Л. Кондакова ба бусад илгарнад.

Эдэ һургуулинуудай һурагшад 10 жэл соо үзэһэн материалнуудаа гүйсэд шудалжа, гүнзэгы знанитай болоһоноо экзаменууд дээрэ харуулна.

З. Мурзина.

Пионернүүдэй костёр

Железнодорожно районой һургуулинууд ба ВЛКСМ-эй райком 1949—50 оной һуралсалай жэлэй дүүрэһэнтэй дашарамдуулан, районой пионернүүдэй костёр үнгэргэбэ.

Дээдэ Берёзовкодо гоё һайхан ой модон соо эмхидхэгдэһэн костёрто хабаадалсахын тула районой һургуулинуудай 1300 гаран эрхим һурагшад сугларба. Пионернууд бүлэг бүлэгөөрөө сугларжа, волейбольно сеткэ, гамак татана. Элдэб наадан эмхидхэгдэжэ эхилбэ.

Тииһээр байтар горнын абяан сууряатажа, пионернүүд линейкэ дээрэ зэргэлжэ, зэлэ татан зогсобо. Костёрто уряалаар ерэһэн айлшад—ВЛКСМ-эй райкомой, һургуулинуудай ба эмхи зургаануудай түлөөлэгшэд 1949—50 оной һуралсалай жэлые эрхимээр дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан пионернүүдые амаршалба. Зунайнгаа амаралтые хүхюу сэнгүүгээр үнгэргэхыень тэдэнэр һурагшадта хүсэбэ.

Пионернүүдэй зүгһөө № 66, №67 һургуулиин һурагшад Мося Панчук ба Валентин Чук гэгшэд харюугай үгэ хэлэхэ зуураа, өөрынгөө пионерскэ организациин хүдэлмэри тухай тогтожо хэлэбэд.

Удаань пионернүүд костёр носоожо, элдэб янзын наадануудые эмхидхэһэн байна.

Литературна хронико

Бурят-Монголой советскэ уранзохёолшодой Союз республикын уранзохёолшодой эрхим зохёолнуудые ород хэлэн дээрэ оршуулан хэблэхэ талаар энэ жэлдэ ехэ хүдэлмэри ябуулжа байна. Мүнөө уранзохёолшо Ж. Тумуновай «Нойрһоо һэриһэн тала» гэжэ роман ород хэлэн дээрэ оршуулагдажа дүүргэгдээд, Москвада «Советскэ писатель» гэжэ хэблэлээр хэблэгдэхэеэ байна.

* * *

Залуу уранзохёолшо Ц. Жимбиевэй «Баян нуга» гэжэ поэмэ оршуулагдаад, Москвада хэблэгдэхээр абтаба.

* * *

«Байгал» гэжэ альманахын ээлжээтэ номёр хэблэгдэжэ эхилэгдээ. Энэ альманах соо залуу уранзохёолшодой, үльгэршэдэй зохёолнууд, бурят арадай дуунууд оролсоно. Мүн БМАССР-эй ССП-гэй харюусалгата секретарь Дамдинжаповай «Литературна критикэ тухай» статья бии.

* * *

Поэт Цэдэн Галсановай «Шэнэ Хитад тухай» шүлэгүүдэй циклһээ сборник хэблэгдэхээр Москвада бэлэдхэгдэжэ байна.

* * *

Бурят-Монголой уранзохёолшо Семен Дунаев «Мүнгэн гааһан» гэжэ поэмэ бэшэжэ байна.

* * *

Сентябрь һарада Бурят-Монголой уранзохёолшодой Союз ба ВЛКСМ-эй обком залуу уранзохёолшодой гурбадахи конференци үнгэргэхэнь.

Ц. БАЛМАЕВ

> «... Тиин горхондо дайн соносхогдобо...».
> С. МАРШАК.

ГОРХОН

Үүрэй солбохон үглөөгүүр
Үшөө гүбөө дээр наадан байг,
Бригадынхидта хамаагүй —
Бүрэг, бүрэг, зурылдадаг.

«Хүрөө даа, хүрөө» гэлдэжэ,
Хүнүүд яаһаашье тогтохогүй,
Хандын үсэдлиг бригада
Хүсэһэнэз орхихогүй.

Тээсэгэн, тунгалаг үглөөгүүр
Түрүүшынхиеэ ерээд һэн,
Хүнүүд Шулуутайн горхондо
Хүсэрхэн ургаа хаяа һэн.

Энд нигээд эхилээ юм
Эмниг горхонии хазаарлаан:
Хүндэ ломууд хүрзэнүүдэй
Ханхинаан...

...Урматай нигээд Шулуутай
Уһаа хүхюу мухарюулха,
Ангаһан полиин хүрьһэнэй
Үндынь саг соонь харяаха.

Урдандаа
шогшон Шулуутай
Уруу—дуруу ошодог һэн,
Алил нэгэтэ обёорһон
Замшан морёо уһалдаг һэн...
Харин мүнөө һүүлшынхиеэ
Ханда өөрөө хүрзэдэбэ,

Сэнхир торгон пулаадаараа
Сохынгоо хүлһэ аршаба.
Тиигээд тэдэнэр ярилдан,
Дэгнүүл һаидайлан тамхилба,
Иигэжэ дайнда солдадууд
Байлдаанай һүүлээр амардаг.

* * *

Бүрхэнэ. Улам һалхилна,
Бүришье, мүнөөдэр
үүлэтэй.
Шэнэ һабадаа тэршэлэн,
Шолшогонно Шулуутай,

Тарянай полёор урдана
Тиишээ хүүен ... энэ горхон,

Болин,
дуһалан
алдана
Бороон дэмы ямбархан.

Хүгжэмшэдэй Бүхэсоюзна харалгада бэлэдхэнэ

Үнгэрэгшэ жэлдэ театральна училищинуудай вокалистнуудай бүхэсоюзна харалга Свердловск городто болоһон байна. Тус харалгада Улан-Удын Чайковскиин нэрэмжэтэ театрально-музыкальна училищиин 4 һурагшад хабаадалсаһан юм. Һурагшад И. Мандшеева, И. Кастымова гэгшэд түрүү һуури эзэлээ һэн.

Энэ жэлэй июль һарада арадай хүгжэмэй инструментнүүдээр наадагшадай бүхэсоюзна харалга Казань городто болохонь. Тус харалгада театрально-музыкальна училищиин 5 һурагшад-отличнигууд хабаадалсаха юм.

Һурагшад А. Арсаланов, А. Крупенина, С. Хамаганова ба бусад энэ харалгада эдэбхитэйгээр бэлэдхэжэ байна. Тэдэнэрородой хүгжэмэй классическа зохёолнуудые болон композитор Ж. Батуевай зохёоһон бурят-монгол арадай дуунуудые хүгжэмэй инструментнүүд дээрэ гүйсэдхэхэ юм.

Ц. Рыгзенов.

„Б.-М. Үнэндэ“ бэшэһэнэй һүүлээр

Туһаламжа үзүүлэгдэбэ

«Тарилгын темп һула» гэһэн ...атья манай газетэдэ толилогдоһон юм. Бичурын аймсоведэй ...үйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Маниновай мэдээсэһэнэй ёһоор, ... статьягаар доро дурсагдаһан ...хэмжээнүүд абтаа гэбэл: МТС-үүдэй директорнүүдэй, ...лавна агрономуудай ба хүдөө ...ажахын таһагай мэргэжэлтэдэй ...зүблөөн майн 22-то үнгэргэгдэжэ, ...барилгын хүдэлмэриин шанарые ...айжаруулха ба темпыень түргэдхэхэ асуудал зүбшэн хэлсэгдээ. Тарилгын хүдэлмэридэ МТС-үүдэй директорнүүдэй, главна агрономуудай ба хүдөө ажахын таһагай мэргэжэлтэдэй харюусалгагүйгөөр хандаһан баримтанууд энэ зүблөөн дээрэ элирүүлэгдэбэ. Гээгдэжэ ябаһан колхозуудта түрүүлжэ ябаһан колхозуудһаа тракторнууд ба сеялкэнүүдые эльгээжэ туһаламжа үзүүлэгдэбэ.

Газетэнүүд һаадгүйгөөр ерэдэг болоо

Кударын аймагай Кагановичын ...рэмжэтэ колхозой тарянажалай ...бригадада газетэ, журналнуудай ...олон хоногоор гээгдэжэ ерэдэг ... тэрэниие түргэнөөр ерүүлхэ ...хэмжээе бригадир нүхэр Банзаро... абадаггүй байһан тухай бэшэг ...Б.-М. Үнэн» газетын редакцида ...ерэһэн байгаа.

Дурсагдаһан бригадые шефтээ абаһан аймсоведэй гүйсэдкомой культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин таһаг олон номуудые абажа эльгээһэн байна. Мүн энэ бригадые республиканска ба аймагай газетэнүүдээр һаадгүйгөөр хангаха хэмжээнүүд абтаба,—гэжэ ВКП(б)-гэй Кударын айкомой секретарь нүхэр Мельничук мэдээсэбэ.

„Бодомжогүйгөөр табигдаһан түсэб“

Иимэ гаршагтайгаар манай газетэдэ толилогдоһон бэшэг соо ...Улан-Удэ городой Мухинска ...уулицада модо тарилгые хэхэдээ ...Железнодорожно райсоведэй гүй...сэдкомой коммунальна таһаг гэр ...байрануудай хашаануудай үүдэнүүдые хаажархиһан тухай хэлэгдэһэн байна.

Бэшэг соо дурсагдаһан дутуунуудые зайлуулха хэмжээнүүд абтажа байна,—гэжэ Железнодорожно райсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын уялгые дүүргэгшэ нүхэр Житкевич харюусана.

БАРИЛГЫН ТАҺАГАЙ ХҮДЭЛМЭРИ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолой ёһоор, 1949 оной һүүл багта манай республикын аймаг бүридэ ажалшадай депутадуудай аймсоведэй гүйсэдкомуудай дэргэдэ хүдөөгэй ба колхозно барилгануудые эрхилхэ шэнэ таһаг эмхидхэгдэһэн юм.

Өөрынгөө уялгые мэдэжэ, гүрэнэй энэ шухала хэрэгтэ харюусалгатайгаар хандадаг хүтэлбэрилэгшэдөөр толгойлогдожо байһан түрүү таһагууд хүдэлмэреэ зүбөөр табижа, олохон алхам урагшаа дабшажа байна. Тэдэнэй дунда хүдөөгэй ба колхозно барилганудые эрхилхэ Заиграйн аймагай таһаг түбхын түрүүндэ нэрлэгдэхэ болоно. Аймагай организацинууд болбол Орджоникидзын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ байһан нүхэр Мурзин гэгшые тус таһагые даагшаар дэбжүүлһэн байгаа. Мүн эдэбхитэй барилгаша нүхэр Лошкомоев энэ таһагай техник — барилгашаар томилогдоо һэн.

Эдэнэр иимэ харюусалгатай ба хүндэтэй тушаалда ороод байхадаа хүдэлмэреэ хайшан гээд һайнаар, зүбөөр эмхидхэхэ тухай гүнзэгыгөөр бодожо үзэһэн, таһагай түсэб зохёоһон байна.

Хүдөөгэй ба колхозно барилганудые эрхилхэ аймагай таһагай хүдэлмэрилэгшэд өөһэдөө колхозуудта ошожо, барилгын бригаданудые эмхидхэлгэдэнь туһалһан, тиигээд, бригадын гэшүүдэй тусгаар суглаа хэжэ, тэдэниие барилганудай түсэб ба графигтай танилсуулһан байха юм.

Энэ табаг дээрэ дурсагдагша хэмжээ-ябуулганудые үнгэргэһөөрөөл эмхидхэлэй хүдэлмэринүүдые хизаарлаагүй. Байгша оной февраль соо тус таһагай үүсхэлээр, колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй суглаан үнгэргэгдэжэ, тэндэ хүдөөгэй ба колхозно барилганудые хэхэ асуудал дэлгэрэнгыгээр зүбшэн хэлсэгдээ. Тэрэ суглаан дээрэ колхозуудай түрүүлэгшэнэр барилганудые хэдэг дүй дүршэлөө халан абалсаһан, саашанхи зорилгонуудаа элирхэйлһэн байха юм.

Энээнэй һүүлээр, һара үнгэрөөд байхада, тус таһагай үүсхэлээр аймагай леспромхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй хабаадалгатайгаар, колхозуудай түрүүлэгшэнэр ба партийна организацинуудай секретарьнарай суглаан үнгэргэгдөө. Тэндэ хүдөөгэй ба колхозно барилганудые хэлгэдэнь колхозуудта леспромхозуудай туһалха тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Энэ суглаан дээрэ леспромхозуудай хүтэлбэрилэгшэд аймагай 14 колхозуудай модо хюрөөдэлгэдэнь туһалхабди гэжэ үгэеэ үгөө.

Хүдөөгэй ба колхозно барилганудые эрхилхэ энэ таһагые даагша нүхэр Мурзин ба техник—барилгаша нүхэр Лошкомоев гэгшэд түрүүшын үдэрһөө эхилээд, хүдэлмэреэ зүбөөр табижа шадаа. Тэдэнэр колхозуудай барилганудые хэлгэдэнь үдэр бүри туһалдаг, түсэбөө дүүргэхэ тушаа хүтэлбэрилэгшэдһөөнь эрилтэ хэдэг, барилгашадай бригадануудые бэхижүүлхын түлөө оролдодог байха юм. Тиимэһээ эдэ хоёр хадаа колхозниуудай, илангаяа барилгашадай дунда хүндэтэй болонхой. Тус таһагай техник-барилгаша нүхэр Лошкомоев колхозно барилгашадай дунда ходо консультаци хэжэ, тэдэниие барилга хэхэ шэнэ техникэтэй танилсуулдаг.

Мүн энэ таһагай хүдэлмэрилэгшэд барилганудые муугаар ябуулжа, түсэбөө дүүргэхын түлөө оролдодоггүй колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ хэмжээ абахын тулада аймсоведэй гүйсэдкомой ба ВКП(б)-гэй айкомой урда асуудал табидаг байна.

Хүдөөгэй ба колхозно барилганудые эрхилхэ, шэнээр эмхидхэгдэһэн энэ таһагай эдэ бүхы хэмжээ-ябуулганудые үнгэргэһэнэй ашаар Заиграйн аймаг барилганудые хэлгээр республика соо түрүү зэргэдэ ябана. 1949 ондо тус аймагай колхозууд хамта дээрэнь абахада 14 мянган толгой малай ба шубуунай багтаха олохон байрануудые түхеэржэ, түсэбөө амжалтатайгаар дүүргээ һэн. Гадна, эндэхи колхозууд малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбөөр хараалагдаһанһаа гадуур үхэрэй 6 байра баряа.

Тельманэй, Кировэй нэрэмжэтэ, «Улаан Эрхирик» ба бусад колхозуудта барилганууд түсэбэй ёһоор, һайн шанартайгаар хэгдэнэ. Энээнһээ урда тээ гахайн ба шубуунай байрануудгүй шахуу байһан «Оборона СССР» колхоздо 200 толгой шубуунай, 50 толгой гахайн багтаха байранууд шэнээр баригдаа.

Энэ аймагта имагтал малай байранууд бэшэ, мүн культурна болбосон барилганууд олоор хэгдэнэ. Һүүлэй үедэ эндэ полевой гурбан стан, малшадта зорюулагдаһан 4 гэр, колхозуудай правлениинүүдэй 3 гэр, колхозно 2 клуб, бани, тээрмэ, кузница мэтэнүүд баригдажа ашаглалгада оруулагдаа.

Ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй хоёрдохи жэлдэ — 1950 ондо тус аймаг дотор 12 мянган толгой малай ба шубуунай багтаха 50 байранууд түхеэрэгдэхэ юм. Эдэ барилганудые саг соонь хэжэ, түсэбөө үлүүлэн дүүргэхэ ябадал хангахын түлөө хүдөөгэй ба колхозно барилганудые эрхилхэ таһагайхид урдынхиһаа улам ехэ үүсхэлтэйгээр ба эдэбхитэйгээр тэмсэжэ байна. Энэ таһагайхид 1950 ондо барилганудые хэхэ график колхозуудта хүргэһөөр үни болоо. Мүнөө аймагай 16 колхозуудта барилгын бригаданууд хүдэлмэрилжэ байна. Дүүрэн бэшэ мэдээгээр 15600 кубометр модон отологдоһон, 1315 кубометр модон хюрөө дэгдэһэн байна.

— Манай таһагайхид колхозуудта барилгын бригаданудые бүри бэхижүүлхэ, барилгашадта халуун туһаламжа үзүүлхэ, нүхэр Сухаревой методээр барилгые түргэнөөр хэлгэдэ оролцохо ябадал һаяар түйлаха болоно, — гэжэ хүдөөгэй ба колхозно барилганудые эрхилхэ Заиграйн аймагай таһагай техник-барилгаша нүхэр Лошкомоев хөөрэнэ.

ЗАГАҺА БАРИЛГЫЕ АМЖАЛТАТАЙГААР ҮНГЭРГЭЕ

Загаһашадай дунда культурна хүдэлмэри һайжаруулха

Республикын загаһашадай загаһа барижа, жэлэйнгээ түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхэ эрхэ таарамжатай үе — зунай саг ерэбэ.

Байгша оной үнгэрһэн 5 һара соо республика доторнай загаһа барилга муу бэшээр ябуулагдаа. Байгалай загаһашад 100 мянган пүүдһээ дээшэ омуль барижа, гүрэндөө тушааһан байна.

Энэ жэлдэ загаһа барилгын хүнд хүшэр хүдэлмэринүүд ехэнхидээ механизацилагдаа. Загаһа дабһаалга болон бусад гол түлэб хүдэлмэринүүдтэ һайн бэлэдхэл хэгдээ. Тиимэһээ, энэ сезон соо загаһашад урда жэлнүүдэйхиһээ амжалтатайгаар хүдэлмэрилхэ уялгатай.

Загаһашад һайнаар бэлэдхэһэн дээ һанаагаа амарха ёһогүй. Предприятинуудаар ба загаһа баридаг колхозуудаар агитационно, ойлгуулламжын хүдэлмэри үндэр хэмжээндэ ябуулха тон шухала. Зарим загаһанай заводуудай партийна ба профсоюзна организацинууд загаһашадые культурнаар хангалгада багаар анхаралаа табина. Усть-Баргажанай загаһа консервын комбинатда уран һайханай самодеятельностиин кружогой хүдэлмэри мартагдашанхай.

Загаһа барилгын халуун хаһа соо—зунай үедэ загаһашадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрие һайнаар эмхидхэхые предприяти бүхэнэй хүтэлбэрилэгшэдһээ эрилдэнэ.

С. Собенников.

Комбинадай түрүү бригада

Усть-Баргажанай загаһа-консервын комбинадай (директорынь нүхэр Чирков) загаһашад Эхэ орондоо һайн шанартай загаһа элбэг ехээр үгэхын тула 1950 оной зунай сезонние эмхитэйгээр эхилбэ.

Бригадир нүхэр Цивилевэй даагжа ябадаг стахановска бригада үни хада Байгал дээрэ гаранхай. Энэ бригада загаһа бариха жэлэйнгээ даалгабарие түрүүшын 4 һара соо дүүргээд, 1951 оной түсэбөөр ажаллажа байна.

Нүхэр Цивилев загаһанай агнуурида тон ехэ дүй дүршэлтэй болонхой. Сагай уларилые харадаа абалсан, загаһа барилгые хаагуур, хайшан гэжэ үнгэргэхые һайнаар мэдэдэг. Гадна, загаһашадайнгаа хүдэлмэрие зүбөөр эмхидхэжэ, нормоёо хододоо үлүүлэн дүүргэхэ ябадалые хангадаг юм.

Тус бригадын гэшүүд мүнөө зунай загаһа барилгые эхилхэдээ, тус тустаа дээшэлүүлһэн уялганууды абажа, социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсобо.

Энэ бригадынхидай стахановска ажалай дүй дүршэл Усть-Баргажанай загаһашадай дунда үргэнөөр дэлгэржэ байна.

К. Спелит.

Загаһа барилга эхилбэ

Байгал дээрэ зунай загаһа барилга эхилбэ. Кабанскын аймагай «Байкал» гэжэ загаһа баридаг колхозой гэшүүд эгээн түрүүлэн сезонно хүдэлмэрэе эхилбэ.

Тус колхозой түрүү бригадирнууд нүхэр Коковин, Трескин гэгшэдэй бригаданууд «Поворот» гэжэ участогой загаһа суглуулдаг пунктнуудта түрүүшын барилгаһаа хэдэн центнер загаһа тушааба.

Тэрэшэлэн Хойто-Байгалай аймагай ба Усть-Баргажанай посёлково соведэй загаһа баридаг колхозуудай гэшүүд эмхитэйгээр загаһа барилгадаа гарабад.

Байгал дээрэ зунай загаһа барилгые эхилхэтээ хамта, колхозууд дээшэлүүлһэн уялгануудые абанад. Кировэй нэрэмжэтэ колхозой загаһашад (Усть-Баргажан) үшөө апрель һарада загаһа бариха жэлэйнгээ түсэбые дүүргэһэн. Мүнөө эдэнэр түсэбһөө гадуур 3500 пүүд загаһа гүрэндөө тушаанхай.

Эзэн бусаар хандана

Прибайкальска аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз «Колок» гэжэ нуурта загаһа барина. Колхозойнь правлениин эндэ загаһа тушаан абаха пункт эмхидхээгүй дээрэһээ, барингдаһан загаһануудай халуунда хэбтэжэ, үжэхэ ба гутаха ябадалнууд гарана.

Майн 26—27-до баригдаһан 460 килограмм загаһан колхозой склад соо хэдэн үдэртэ минн хэбтэһэнһээ үжэшөө. Колхозойнь правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Бурмакин) тэрэ үжэнхэй загаһануудаа һэгүй сэнгээр худалдахые ба колхознигуудта хубаан үгэхые һэдэһэн байна.

Тус колхозой правлени иимэ таарахагүй ябадал гаргажа байха зуураа, май һара соо нэгшье центнер загаһа гүрэндөө тушаагаагүй. Түрүүлэгшэ нүхэр Бурмакин колхозой зөөридэ иигэжэ, эзэн бусаар хандана.

И. Артюнин.

Манай хизаар ороноо шэнжэлээшэд

Манай республикын байгаалиин баялигые, урда сагай түүхые, арадай ажабайдалые тухайн эрдэмтэд шэнжэлнэд. Тэдэнэй хүдэлмэридэ ажалшад ехэхэн туһа хүргэнэ. Эдэнэр хадаа республиканска хизаар ороноо шэнжэлхэ музейн эдэбхитэд гээшэ.

Тэдэнэр музейдэ үнэтэ экспонадуудые олоор бэлэглэдэг байна.

Гансахан лэ һүүлэй үедэ Э. Пильман гэгшэ 50 гаран экспонадуудые суглуулжа, музейдэ бэлэглээ. Тэдэнэй дунда эмдэ ородог ургамалнууд, элдэб түрэлэй шубууд, амитадай араг яһанууд, элдэб ургамалнууд ба бусад бии. Булганудай байралдаг манай республика соохи газарнуудые эли тодоор харуулһан хоёр карта-диаграммануудые зуража, нүхэр Пильман музейдэ бэлэглэһэн байна.

Прибайкальска аймагай Ильинка тосхондо ажаһуудаг нүхэр К. Кустов болбол аймагайнгаа ургамалнуудые һайтар мэдэдэг. Үнгэрэгшэ зунай үедэ тэрэ 80 гаран ургамалнуудые суглуулжа музейдэ тушаагаа.

Хизаар ороноо шэнжэлэгшэ И. Котов музейн эрдэмтэдэй соведэй гэшүүн юм. Агаарай шинг нойтоной хэмжүүрые болон жэлэй дүрбэн сагай уларилые харуулһан картануудые нүхэр Котов бэлэдхээ. Гадна дулаан оронрой шубуудай шиидхэжэ ерэдэг ба ошодог сагые, элдэб янзын сэсэгүүдэй сэсэглэдэг хаһые, хүдөө ажахыда хоротой хорхой шабхайнуудай тухай мэдээсэлтэй журналнуудые Котов жэл бүри музейдэ үгэдэг юм.

Хизаар ороноо шэнжэлэгшэдэй тоодо нүхэд Николаев, Толонов, Дамбуев, Гулин, Яковлева бэ бусад оролсоно. Тус музейн хүдэлмэридэ эдэнэр ехэ туһа хүргэнэ.

Тиихэтэй хамта энэ һонирхолтой ба шухала хэрэгтэ нютагай интеллигенци тон үсөөнөөр хабаадуулагдана. Сомоной болон колхозуудай клубуудай, уншалгын байшангуудай дэргэдэ хизаар ороноо шэнжэлэгшэдэй кружогуудай үгы байхань ехэхэн гэмшэлтэй.

Манай музейн научна хүдэлмэрилэгшэд һаяар республикынгаа аймагуудаар экспедицидэ гарахань. Тиихэ үедөө хизаар ороноо шэнжэлээшэдые олошоруулхын тулада ажалшадай дунда агитационно хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха байна.

З. Бухарова.

Хойто Кореяын ажалшад марксизмын классигуудай зохёолнуудые шудална

ПХЕНЬЯН, июнийн 9. (ТАСС). Хойто Кореяын ажалшад Ленинэй ба Сталинай зохёолнуудые гүнзэгыгөөр шудална. Хүнүүд марксизмын классигуудай зохёолнуудые олоор захина. Ажалай партиин ЦК-гэй гансахан издательство Маркс, Энгельс, Ленин, Сталинай 190 гаран зохёолнуудые 5,5 миллион шахуу экземпляр тиражтайгаар хэблэжэ гаргаба.

Хитадай хүдөө ажахы түрүү техникээр зэбсэглэгдэнэ

ПЕКИН, (ТАСС). Синьхуа агентствын мукденскэ корреспондентын дамжуулһанай ёһоор, арадай Зүүн-хойто правительство хадаа гүрэнэй хүдөө ажахынуудта 3300 гаран плугууд, борнойнууд ба сеялканууды хубааба. Тэдэ машинануудай мүнөө хабарай тарилгада бүрин ашаглагдажа байна. Хүдөө ажахын хуушан зэр зэмсэгүүдтэ орходоо шэнэ машинанууд 3—5 дахин үрэжэлтэйгээр ажаллана.

Вьетнамай демократическа республикын армиин амжалтанууд

ШАНХАЙ, (ТАСС). Вьетнамска информационно агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Вьетнамай демократическа республикын сэрэгүүд Донг-Хэ городой сүлөөлэгдэһэнэй һүүлээр Тат-Кэ тээшэ сухарһан французска сэрэгүүдэй үлэгдэлнүүд Вьетнамай демократическа республикын армяар мүрдэгдэжэ ба бүгэдөөрөө шахуу усадхагдаһан байна.

Вьетнамай демократическа республикын сэрэгүүд Донг-Хэһээ нэгэ километрын хараанда байдаг Пак-Хау ба Пиа-Коага французска позицинуудые тэрэшэлэн бута сохибо.

Майн 29-нэй үдэр французска самолёдууд Донг-Хэйн дэргэдэ парашютна десант буулгаба. Вьетнамай демократическа республикын сэрэгүүд дары байлдаанда орожо, 130 французуудые үгы хэбэ. Майн 28-да Данг-Сонноо Донг-Хэ руу ошожо ябаһан французска батальон Вьетнамай демократическа республикын частьнуудаар атаковалагдажа, ехэ гээгдэл үзэбэ.

Урда Кореяын арад худал „һунгалтануудта" бойкот хэбэ

ПХЕНЬЯН, (ТАСС). Майн 30-да үнгэргэгдэһэн худал «һунгалтануудта» эсэргүү Урда Кореяын арадай тэмсэл тухай мэдээсэлнүүд абтана. Гочан уездын Сендя волостиин хүн зон һунгуулиин участогта ерэхэһээ эрид арсаһан ба һунгагшадые һунгуулиин участогта хүсөөр ерүүлхые оролдоһон полицида эсэргүүсэлгэ үзүүлһэн байна. Ендек уездын (Хойто Кенсан провинцида) Дарсан волостиин тарияашад партизануудтай хамтаран, һунгуулиин участогта добтолжо, полицинхидые ба һунгуулиин комиссиин гэшүүдые хэһээгэд, бүхы документнүүдыень усадхаба.

Бельгидэ парламентска һунгалтанууд болобо

БРЮССЕЛЬ, (ТАСС). Дотоодын хэрэгүүдэй министерство парламентска һунгалтануудай дүнгүүдые толилоо. Депутадуудай палатада 212 мандадууд иимээр хубаагдаа гэбэл: социалистическэ парти—77 мандат, коммунистическэ парти—7, социально-христианска парти—108, либеральна парти—20 мандат хүртэбэ.

Сенадта 106 мандадууд иимээр хубаагдаа: социалистическэ парти —37 һуури, коммунистическэ парти—3, социально-христианска парти—54, либеральна парти—12 һуури болобо.

Токиодо шэнэ арестнууд болоно

ШАНХАЙ, июнийн 8. (ТАСС). Правительственна ба муниципальна эмхи зургаануудай албахаагшадай профсоюзай Соведэй түрүүлэгшэ Ясумаса Сато мүнөөдэр арестовалагдаа гэжэ Токиоһоо мэдээсэнэ. Өөрынгөө организациин плакадууд ба листовконуудые нягаа гэжэ тэрэ гэмнэгдээ.

Энэ профсоюзай секретариадые даагша Хироси Никагава гэгшые арестовалха ордер үгтөөд байна.

Мүнөөдэр полици японско компартиин Циодакудахи (Токио) районно комитедтэ нэгжэлгэ хэбэ.

Бухарест. Атомна зэбсэг хориохо тухай ба атомна зэбсэг түрүүлэн хэрэглэһэн правительствые сэрэгэй гэмтэн гэжэ соносхохо тухай эб найрамдалай тала барингшадай Бухэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряада румынска тарияашад үгаехэ дабхаатайгаар гар табина.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Августын 23-най нэрэмжэтэ Бухарестскэ паровозо-вагонно завод дээрэ гар табилга боложо байна. ТАСС-эй фотохронико.

Стокгольм городой эб найрамдалай тала барингшадай конференци дээрэ

СТОКГОЛЬМ, (ТАСС). Эб найрамдалай тала барингшадай городской конференци үсэргэлдэр Стокгольмдо болобо. Демократическа нийтын элдэб 166 организацинуудай 300 делегадууд конференциин хүдэлмэридэ хабаадаа.

Конференцидэ хабаадагшад хадаа эб найрамдалай тала барингшадай Бухэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Стокгольмско сессиин уряада гар табиха камганние хаахаангүй эдэбхитэй болгохо, тус уряае дэмжэжэ ябадалдэ үргэн олон нийтые элсүүлэн гульдхаха, эб найрамдал хамгаалха шэнэ комитедүүдые хаа хаанагүй байгуулха, эб найрамдалай тала барингшад хүдөөлөө үргэлжэ гүрэн хэ уряалэйн гаар Швецини эб найрамдалай бүхы тала барингшадта, демократическа организацинуудта, эб найрамдал хамгаалха комитедүүдтэ, швецскэ бүхы хүн зондо хандаба.

Италида Стокгольмско уряада гар табилга

РИМ, июнийн 9. (ТАСС). Бүхы Италида Стокгольмско уряада гар табилга эхилээ.

Эб найрамдалай тала барингшадай хүдэлөөнэй итальянска комитедэй мэдээсэһэнэй ёһоор, энэ кампани Миланда илангаяа амжалтатайгаар эхилбэ. Тэндэ хэдэхэн час соо 100 мянга гаран хүн гар табяа. Миланай кварталнуудай нэгэн—Горлдо американска бомбардировщигуудаар эбдэгдэһэн һургуулиин үбэр талада тус кампанин эхилээ. Бомболоһгын үедэ 6-һаа 10 хүрэтэр наһанай 300 үхибүүд алагдаһан байна. Наһа бараһан үхибүүдэй түрэлхид Стокгольмско уряада түрүүлэн гар табиба.

Дайнай үедэ ехээр хохирол үзэһэн общинануудта Стокгольмско уряада гар табиха кампани үргэн далайсатайгаар ябуулагдана. Хэдэн зуун хүнние гитлеровецүүдэй алажа хюдаһан Марцаботтодо (Волонье провинци) Стокгольмско уряада 4485 хүн гар табяа.

Гар табиха кампанитай нэгэн зэргэ, эб найрамдалай тала барингшадай эдэбхинь ургана. Тэдэнэр эб найрамдал хамгаалха шэнэ комитедүүдые хаа хаанагүй байгуулна. Болонье провинцида 4500 нютагай комитедүүд, Генуя провинцида 3000 шахуу ба Равенна провинцида 200 комитедүүд байгуулагдажа байна.

Ливорнодо Стокгольмско уряада хэдэн үдэрэй турша соо 50 мянган хүн гар табяа.

Финляндиин 150 мянган хүнүүд Стокгольмско уряада гар табяа

ХЕЛЬСИНКИ, июнийн 9. (ТАСС). Атомна зэбсэгые үгэ дуугүйгөөр хориохо тухай эб найрамдалай тала барингшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Стокгольмско сессиин уряада Финляндида 150 мянган хүнүүд июнийн 7 хүрэтэр гар табиба.

Капиталистическэ оронуудтахи үхибүүдэй байдал тухай

ПАРИЖ, (ТАСС). Франкистска Испанидахи үхибүүдэй түйлай муу байдал тухайда «Мундо Обреро» гэжэ Парижда гарадаг испанска газетэ бэшэнэ.

Фашистска ёһо гурим хадаа үхибүүдые анхаралда абадаггүй юм. Тэндэхи үхибүүд түрбилгүй хатуу мүлжэлгэдэ ородог, шадал тамираа баража муудадаг, подвалнуудай сооруур, городой заха үзүүрэй нухануудай соогуур байдаһаг. Үншэн ба хүдэлмэригүй үхибүүдһээ гадна, мүн ажалшадай олонхи үхибүүдшье иимэ байдалтай.

Байрын түйлай муугаа, үлэсхэлэн ба ядуу байдалһаа шалтагаалан, Испанидахи 5 үхибүүн бүриин 3-нь туберкулезоор үбшэлдэг, 1000 үхибүүдэй 99-нинь нэгэ наһатай болоторөө үхэдэг байна. Франкистска ёһо гурим хадаа үхибүүдэй һураха арга боломжые хаанхай.

Газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, материальна муу байдалһаа шалтагаалан, испанска 2 миллион үхибүүд һургуулида ябадаггүй байха юм.

Иимэ ябадалые байгуулхын тула тусхай комисси томилһон байна.

«Санди Пикториал» газетэ тэрэ комиссиин гэшүүн г-жа Бауэрай статья толилоо. Тэрэ хадаа һургуулиин наһанай үхибүүдтэ кино тон хоротойгоор нүлөөлнэ гэжэ, комиссиингаа хоёр жэлэй хүдэлмэрие үндэһэ болгон мэдэрбэ.

ВЕНА, (ТАСС). Австри доторхи үхибүүдэй гэмтэ ябадалай зэргэ дэлгэрэнги байһан тухай олон материалнуудые «Хиндерланд» гэжэ австрийска демократическа нэгэдэлэй бюллетень тунхаглаба. Венадахи 100 гаран мянган үхибүүд өөрынгөө саглые ямаршье хаяуһагүйгөөр, городой шорой тооһон соо худхалдажа, капиталистическэ городой улицын забхайруулагша нүлөөн доро үнгэргэнэ.

Үхибүүдэй садуудай ба гэрнүүдэй тоогой тон үсөөн ба улам хорожо байхан ушар, байра байдалай муу условиин, үхибүүдэй харуулһагүй байлгаа (эхэнүүдынь хүдэлмэрилхэ баатай байдаг) ушар хадаа Австри доторхи үхибүүдэй гэмтэ ябадалай ургажа байһанай шалтагаан болоно. 1949 он дотор венскэ полициин органууд болбол үхибүүдэй зүгһөө хэгдэһэн 5 алалга, 458 тонуул, 2000 хулгай бүридхэлдэ абаа.

* * *

ЛОНДОН, (ТАСС). Бэе хүсөөгүй үхибүүдэй дундахи гэмтэ ябадалай ехээр дэлгэрһэнһээ айжа, англиска правительство болбол тус үзэгдэлэй шалтагаа...

Барселоны дэргэдэ артиллерийскэ снарядуудай складта тэһэрэлгэ болобо

ЛОНДОН, (ТАСС). Лондонско радиогой дамжуулһанай ёһоор, мүнөө үглөөгүүр үүр сайжа байха үедэ Барселоны дэргэдэ (Испани) артиллерийскэ снарядай складта тэһэрэлгэ болобо. Тэһэрэлгын үедэ ехэ һандаралга болоо гэһэн түрүүшын мэдээсэл абтаба. Хэдэн солдадууд алагдаһан, олон хүн шархатаһан байна. Тэһэрэлгэ болоһон газарһаа 12 миль радиус газарта байһан байшангуудай сонхонуудай шэл тэһэрээ.

СПОРТ

ФУТБОЛООР РСФСР-эй ТҮРҮ... ҺУУРИ ЭЗЭЛЭЛГЭ

Июнийн 11-нэй амаралтын үд... Улан-Удын ПВЗ-гэй «Локомоти... спортивна обществын футболи... нар БМАССР-эй 25 жэлэй ойн н... рэмжэтэ стадион дээрэ Ирку... скын офицернүүдэй окружн... байшангай командатай уулзаба.

Наадалганиинь хоёр тала... хэгдэһэн эрид шанга добтол... ехэ хүсэтэйгөөр эхилһэн бай... Улан-удынхид айлшадайнгаа т... ла тээшэ наадалгаяа ехэнхид... абаашабашье, амжалта туйлана... Тиигэжэ байтар иркутскынхид... нэгэниинь бүмбэгээ гараараа с... хижорхёо. Тиихэдэнь судья Ша... ров 11 метрһээ ялалалгын бүмб... гэ сохихо гэжэ шиидхэбэ. Нико... лай Шалахов онобшотой мэрг... сохилгоор ялалалгын бүмбэгэ во... рота руу оруулжа, тоо нээ... байна.

Иркутскынхид добтолгоёо ша... гадхажа, локомотивайхидай та... гээшэ булюугаар орожо, наада... гын 31-дэхи минутада тоо... гэгшэдхэбэ. Ингэжэ наадал... түрүүшын хахад 1:1 тоотойго... дүүрээ.

Забһарлалгын һүүлээр «Локо... мотив» обществын футболистна... үүсхэлтэйгээр наадажа үни удаа... саг соо айлшадайнгаа тала тээ... талмай дээрэ наадалгаяа үргэлж... лүүлбэ. Уданшьегүй Борис Чере... панов 7-дохи ба 8-дахи минута... нуудта удаа дараа хоёр бүмбэ... сохижо оруулаа. Һүүлээрнь Ил... Малых баһа нэгэ бүмбэгэ айлша... дайнгаа ворота руу эльгээбэ. Ло... комотивайхид 4:1 тоотойгоор ай... шадаа илаһан байна.

БМАССР-эй КУБОК АБАЛГЫ... НААДАЛГА ЭХИЛБЭ

Июнийн 11-дэ Динамын стадио... дээрэ футболоор БМАССР-эй ку... бок абалгын наадалга эхилбэ. Мү... рысөөн болбол «Старт» «Пище... вик» обществын командануудай... уулзалгаар нээгдээ. Энэ матч ех... һониноор үнгэрөө. Энээндэ пище... вигэйхид 2:0 тоотойгоор илаж... гараба.

Мүн эндэ тус кубок абалгын... республиканска мүрысөөнэй 2-до... хи матч үнгэргэгдөө. Эндэ ПВЗ-... гэй «Локомотивай» хоёрдохи ко... манда «Строителиин» командатай... уулзаа. Эдэ хоёр командын уул... залга 1:1 тоотойгоор тэнсэжэ дүү... рэбэ. Удаа тээнь тус хоёр коман... дада үшөө 30 минутын нэмэл... саг үгтэжэ, «Строителиин» футбо... листнар 6:1 тоотойгоор илаба.

* * *

Гурбадахи матч «Динамын... эдиршүүлэй команда ба республи... канска хүүгэдэй спортивна һур... гуулиин команда хоёрой хоорондо... болоо. Эдэ хоёр командын уулза... га 3:3 тоотойгоор дүүрээ.

ШЭНЭ РЕКОРД

БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэ... рэмжэтэ стадион дээрэ үнгэргэгдэ... һэн улан-удынхид ба иркутскын... хид хоёрой матчын хажуугаар... урилдалгаар республикын шэнэ... рекорд тогтоохын тула Улан-Удэ... городой спортивна обществонуудай... хүнгэн атлетнүүдэй мүрысөөн бо... лоо.

Эхэнэрнүүд 4×100 (бага эстафе... тэ), эрэшүүл 4×100 метртэ (ехэ... эстафетэ) эстафетнэ урилдаа хэжэ, түрүү һууринуудые буляалдаа. Бага эстафетэдэ «Ажалай резерв... нүүдэй» эхэнэрнүүдэй команда... шэнэ рекорд тогтообо. Тэдэнэр... 1949 оной рекордые 2 секундаар... дабуулжа, тус дистанцие 2... минута 36,8 секунда соо гаталжа... ерэһэн байна.

Харюусалгатай редактор **Д. Д. ЛУБСАНОВ.**

МҮНӨӨДЭР УЛАН-УДЭДЭ

Гүрэнэй Бурят-Монголой Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрта — концерт.

«Прогресс» кинотеатртa—«Амар мэндэ, Москва».

«Эрдэм» кинотеатрта»—«Бүргэдэй хосоролго» (үдэр), «Зэмэгүй аад зэмэтэн» (үдэшэ).

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Унэн). ТЕЛЕФОНУУД: отв. редактора—23; АТС—1-80, зам. отв. редактора—7-85; отв. секретаря 3-23; отделов партийной и комсомольской жизни культуры и быта—4-52; пропаганды и агитации—7-85; сельского хозяйства промышленности и тран спорта—6-84; переводов—3-23 писем трудящихся и информации — 6-84 (2 зв.); об'явлений 2-84 (2 зв.); Для междугородных переговоров—16.

Н—02318. Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000